

Vergide Gündem

Tax Agenda

Mayıs / May 2014

"FATCA" özel sayısı

Yabancı Hesaplar Vergi Mevzuatına Uyum Yasası (FATCA) Genel Bakış

İlgin Tüfekçi - Nilhan Fidan

FATCA kapsamında "finansal kuruluş" tanımı

Mehmet Eray

Finans sektörü 1 Temmuz için geri sayımda: FATCA'ya hazır mıyız?

Hristina A. Haralambopoulos - Nazlı Ebru Çiçekdağı

Vergi rekabetine karşı yeni kozlar: FATCA, CRS ve BEPS

Mehmet Eray - Nazlı Ebru Çiçekdağı

Veri gizliliği ve FATCA

Ömer Tuğlu - İlgin Tüfekçi

English translation

Gümrükte Gündem

Sercan Bahadır - Yakup Güneş

Ekonomi Yorumları

Levent Topçu

Sirküler indeks

Vergi takvimi

Pratik bilgiler

Practical information

EY

Building a better
working world

Sunuş

Sayın Vergide Gündem okuyucularımız,

Vergide Gündem'in bu ayki sayısını dünyadaki tüm finansal kuruluşları yakından ilgilendiren ve 1 Temmuz 2014 tarihi itibarıyla müşteri kabul süreçlerini köklü bir değişime uğratabacak olan ABD kaynaklı FATCA (Foreign Account Tax Compliance Act - Yabancı Hesaplar Vergi Mevzuatına Uyum Yasası) düzenlemelerine ayırdık.

Ülkelerin kamu harcamalarının en önemli kaynağını vergiler oluşturmaktadır. Bu anlamda da özellikle mükelleflerden vergilerin toplanmasında kayıplar ile mücadele etmek hükümetler için zorlu bir süreci de beraberinde getirmektedir. Dünyadaki sınır ötesi sermaye hareketlerinin büyük ölçüde artması sonucunda, söz konusu vergi kayıpları ile yerel düzeyde mücadele etmek giderek imkansız hale geldiğinden; ülkeler, kendi egemenlik alanlarında ödenmiş olması gereken vergiyi korumak, kendi vatandaşlarının veya mukimlerinin diğer ülkelerde elde ettiği geliri öğrenmek amacıyla uluslararası alanda işbirliği yoluna gitme ihtiyacını duymuşlardır.

Tam da bu noktada, özellikle de son yıllarda vergi düzenlemelerinde etik, şeffaflık gibi kavramlar sıklıkla tartışılırken, ABD tarafından FATCA düzenlemesi yayımlanmıştır.

Bu sayımızın ilk makalesinde FATCA genel hatlarıyla ele alınmış ve Türkiye'nin FATCA uyumunda ne aşamada olduğu değerlendirilmiştir.

İkinci makalemizde ise finansal olmamakla beraber FATCA kapsamında finansal kuruluş olarak değerlendirilen kuruluşlara ilişkin açıklamalar yapılmıştır.

Üçüncü makalemizde vergi rekabetine karşı yayınlanan uluslararası düzenlemeler ışığında; FATCA, Matrah Aşındırma ve Kar Aktarımı (BEPS) konusunda hazırlanan eylem planı ve OECD'nin yayınlamak üzere olduğu Ortak Raporlama Standardı (CRS) düzenlemelerine değinilmiştir.

Son makalemizde de FATCA düzenlemesi çerçevesinde veri gizliliği ve bilgi güvenliği konuları ilgili yerel mevzuata etkileriyle birlikte değerlendirilmiştir.

Bugün itibarıyla birçok ülke, ABD ile hükümetler arası anlaşma görüşmelerine başlamış, bir kısmı bu anlaşmayı imzalamış, anlaşma sürecinde belirli aşamaya gelen bazı ülkeler ise FATCA düzenlemesine uyumlu kabul edilen ülkeler listesine dahil edilmiştir. Aynı zamanda çok sayıda yabancı finansal kuruluş da FATCA yükümlülüklerini yerine getirmek üzere ön değerlendirme ve uygulama çalışmalarını devam ettirmektedir.

Türkiye özelinde ise ABD ile görüşmelerin Model 1-A üzerinden başlaması konusunda mutabık kalındığı, sürecin devamı için Amerikan Gelir İdaresinden yanıt beklendiği ve 1 Temmuz 2014 tarihi itibarıyla Türkiye'nin de uyumlu kabul edilen ülkeler arasında yer alması için Gelir İdaresi Başkanlığının yoğun çaba sarf ettiği bilinmektedir.

Türkiye'nin, FATCA düzenlemesi kapsamında hükümetler arası anlaşmayı imzalaması beklenen bu süreçte, siz değerli okuyucularımız nezdinde FATCA düzenlemesi konusunda bilinirlik yaratmak amacıyla dergimizin Mayıs sayısını FATCA özel sayısı olarak hazırladık.

Saygılarımızla

Selim Elhadeif
Danışmanlık Hizmetleri Lideri
EY Türkiye

Ateş Konca
Şirket Ortağı
Uluslararası Vergilendirme Hizmetleri
EY Türkiye

Yabancı Hesaplar Vergi Mevzuatına Uyum Yasası (FATCA) Genel Bakış

FATCA nedir?

FATCA (Foreign Account Tax Compliance Act - Yabancı Hesaplar Vergi Mevzuatına Uyum Yasası) düzenlemeleri, 2010 yılında ABD Maliye Bakanlığı tarafından yürürlüğe konulmuştur. FATCA ile birlikte, ABD dışındaki finansal kuruluşlar (yabancı finansal kuruluş) müşterileri arasındaki ABD vergi mükelleflerinin varlıklarını bildirilmekte yükümlü tutulmuşlardır. Bu düzenlemelerin temel amacı, ABD vergi mükelleflerinin gelirlerinin tamamının kavranarak kayıt altına alınması şeklinde özetlenebilir.

FATCA kapsamında Amerikan Gelir İdaresine (IRS) raporlama yapılabilmesi için 2 yöntem bulunmaktadır.

- Model 1, ABD ve ilgili ülkeler arasında imzalanacak ikili anlaşmalar neticesinde hükümetler arası bilgi değişimine dayanır. Model 1A karşılıklılık ilkesine (ABD'nin de bilgi paylaşımını zorunlu kılar) göre düzenlenirken, Model 1B ise sadece anlaşmaya taraf ülkenin ABD'ye tek taraflı bilgi paylaşımına imkân vermektedir.
- Model 2, ABD ve yabancı finansal kuruluşlar arasında imzalanacak ikili anlaşmalar neticesinde yabancı finansal kuruluşların Amerikan Gelir İdaresine doğrudan bilgi aktarması ve stopaj yapması prensibine dayanmaktadır.

Kimler FATCA'dan etkilenecek?

FATCA'da tanımlanan yabancı finansal kuruluşlar (bankalar, portföy yönetim şirketleri, yatırım şirketleri, emeklilik şirketleri vb.) ABD kişisi olarak tespit ettikleri gerçek ve tüzel kişi müşterilerinin belirli hesap bilgilerini Amerikan Gelir İdaresine raporlayacaktır.

Bu raporlamanın yapılabilmesi için Amerikan Gelir İdaresi tarafından hem bireysel hem de tüzel kişi müşteriler için bazı tespit edici unsurlar (US indicia) belirlenmiştir. Bunlar;

- ▶ ABD yerleşikliği veya ABD vatandaşlığı,
- ▶ ABD doğum yeri,
- ▶ ABD posta veya ikametgâh adresi (ABD "Post Office Box" ve "in-care-of" adresleri dâhil),
- ▶ ABD telefon numarası,
- ▶ ABD'deki bir hesaba verilen düzenli ödeme talimatı,
- ▶ ABD adresi olan bir kişiye vekâletname veya imza yetkisi verilmesi,
- ▶ "in care of" veya "hold mail" adreslerinin tek adres bilgisi olarak tanımlanması,
- ▶ Ayrıca, bu 7 esas unsurun yanı sıra müşterinin ABD vergi mükellefi olabileceğine dair ciddi şüphe uyandırabilecek her türlü bulgu da yabancı finansal kuruluş tarafından dikkate alınabilir.

Yabancı finansal kuruluşlar bünyesinde bulunan müşterilerin bu unsurlardan herhangi birine sahip olup olmadığını tespit etmek için kuruluşların belirli süreç akışları geliştirmesi, sistemsel değişiklikler yapması ve müşteri ile iletişimde bulunulacak yöntem ve araçlara karar vermesi gerekmektedir.

Amerikan Gelir İdaresi tarafından belirtilen unsurlar içerisinde bir veya daha fazlasına sahip kişilerin raporlamaya dahil edilmemesi için ABD vergi mükellefi olmadıklarını belgelendirmeleri gerekmektedir. Aksi takdirde, tespit edilen kişiler yıllık raporlamaya dahil edilecektir.

FATCA kapsamında yabancı finansal kuruluşların ne gibi yükümlülükleri olacaktır?

Yabancı finansal kuruluşlar, IRS tarafından belirlenen eşik değerlere göre müşterileri arasındaki ABD vergi mükelleflerine ait varlıkları raporlayacaktır. Buna göre, toplam varlığı 50.000 \$ üzerinde olan gerçek müşteriler ile toplam varlığı 250.000 \$ üzerinde olan tüzel kişi müşterilerin raporlanması zorunludur.

Toplam varlık hesaplanmasında ise bir gerçek kişinin, müşterisi olduğu finansal kurumun bağlı bulunduğu grup içerisindeki tüm finansal kuruluşlarda sahip olduğu varlıkların toplamının dikkate alınması da söz konusu olabilmektedir.

Müşterileri arasındaki ABD vergi mükelleflerini tespit etmeye yönelik çalışmalar yapmayan ve bu müşterileri raporlamayan yabancı finansal kuruluşların durumu hükümetler arası bir anlaşmanın imzalanıp imzalanmamış olmasına göre farklılık arz edebilecektir.

- Hükümetler arası Model 1 anlaşmanın imzalanmış olması halinde finansal kurumlar faaliyet gösterdikleri devlete karşı sorumlu olacak ve yükümlülüklerini yerine getirmeye öncelikle yerel yasal yaptırımlarla karşılaşacaklardır.
- Hükümetler arası bir anlaşmanın imzalanmamış olması (ya da Model 2'yi onaylayan bir anlaşmanın imzalanması) durumunda ise finansal kuruluşun, IRS'e karşı raporlama ve stopaj yükümlülüğünü IRS ile anlaşma imzalayarak yerine getirmesi beklenecektir. Finansal kuruluş bu yükümlülüklerini yerine getirmeye stopaj uygulaması gündeme gelebilecek ve bazı ticari yaptırımlarla karşılaşabilecektir.

Stopaj, IRS tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlarca yabancı finansal kuruluşların ABD kaynaklı gelirleri üzerinden % 30 oranında uygulanacaktır.

FATCA uyumluluğu konusunda ülkeler ne noktadadır?

Birçok ülke Amerikan Gelir İdaresi ile hükümetler arası anlaşma imzalamış durumdadır. Model 1 ve Model 2 imzalayan ülkeler aşağıdaki gibidir:

Model 1

▶ Almanya	▶ İrlanda
▶ Belçika	▶ Isle of Man
▶ Cayman Adaları	▶ İspanya
▶ Costa Rica	▶ İtalya
▶ Danimarka	▶ Jersey
▶ Estonya	▶ Lüksemburg
▶ Finlandiya	▶ Kanada
▶ Fransa	▶ Macaristan
▶ Guernsey	▶ Malta
▶ Hollanda	▶ Mauritius
▶ Honduras	▶ Meksika
▶ İngiltere	▶ Norveç

Model 2

▶ Bermuda	▶ Japonya
▶ İsviçre	▶ Şili

Henüz anlaşma imzalamamış olmakla beraber uyumlu kabul edilen ülkeler*

▶ Avusturalya	▶ Jamaika
▶ Avusturya (Model 2)	▶ Kosova
▶ Bahama	▶ Letonya
▶ Brezilya	▶ Liechtenstein
▶ British Virgin Adaları	▶ Litvanya
▶ Bulgaristan	▶ Katar
▶ Çek Cumhuriyeti	▶ Kolombiya
▶ Gibraltır	▶ Polonya
▶ Güney Afrika	▶ Portekiz
▶ Güney Kıbrıs	▶ Romanya
▶ Güney Kore	▶ Slovakya
▶ İsveç	▶ Slovenya
▶ Hırvatistan	▶ Yeni Zelanda
▶ Hindistan	

(*) 31 Aralık 2014 tarihine kadar hükümetler arası anlaşmanın imzalanmış olması şartıyla uyumlu kabul edilmektedirler.

FATCA uyumluluğu konusunda Türkiye hangi noktadadır?

Henüz (28 Nisan 2014 tarihi itibarıyla) Türkiye ile Amerikan Gelir İdaresi arasında hükümetler arası bir anlaşma imzalanmamıştır. Türkiye ile ABD arasında Model 1A kapsamında anlaşma imzalanması halinde Türkiye'de bulunan finansal kuruluşlar düzenleme kapsamındaki raporlamaları Gelir İdaresi Başkanlığına yapacaktır.

Ancak hükümetler arası anlaşmanın imzalanmaması halinde tüm finansal kuruluşlar ABD Gelir İdaresi ile doğrudan anlaşma imzalama yükümlülüğü altına girebilecektir. Bununla birlikte Türkiye'de faaliyette bulunan finansal kurumların IRS ile doğrudan anlaşma imzalamalarının önünde bazı yasal engeller ve de belirsizlikler bulunmaktadır. (Örneğin, Türkiye'de faaliyet gösteren bir vergi mükellefinin başka ülke gelir idaresine raporlama yapması ve Türkiye Cumhuriyeti hükümlerinin sahasında onun adına vergi toplamasının mümkün olup olmadığı gibi.)

Konu ile ilgili Gelir İdaresi Başkanlığı'nca 2014 Ocak ayında verilen özeldgede, Model 1A kapsamında anlaşma akdedilmesine yönelik talebin ABD'ye iletildiği, bu talebe yönelik iletilen cevabi yazıda, ABD'nin Türkiye ile Model 1B çerçevesinde anlaşma imzalamaya istekli olduğu cevabı alınmıştır.

Bu cevabın akabinde yapılan görüşmeler neticesinde ise ABD'nin Türkiye ile Model 1A çerçevesinde anlaşma imzalamayı kabul ettiği ve bu kapsamda görüşmelere konu olacak önerilerin IRS ile paylaşıldığı bilinmektedir.

Yakın zamanda anlaşmanın imzalanmasına ilişkin süreçte ilerleme kaydedilmesi ve 1 Temmuz 2014 tarihi itibarıyla en azından Türkiye'nin de anlaşma imzalamış kabul edilen ülkeler listesine dahil edilmesi beklenmektedir.

FATCA statüsünün belirlenmesi ve kayıt aşaması için ise finansal kuruluşların Maliye Bakanlığı'ndan gelecek yönlendirmeyi beklemeleri gerektiği ifade edilmektedir.

Sonuç

2000'li yıllarda ABD mukimi vergi mükelleflerinin yurt dışında bulunan varlıklarını IRS'ten gizlemesi sonucunu doğurabilecek işlemlerin tespit edilmesi hatta bu varlıkların hatırı sayılır bir bölümü ile gerçek sahipleri bilinmeyecek şekilde Amerika'ya yatırım yapılması vb. tespitler sonrasında ABD Senatosu Soruşturma Daimi Alt Komisyonu vergi cennetleri ve vergi uyumu hakkında bir rapor yayınlamıştır. Devamında da ABD vatandaşlarının gelirlerini kayıt altına almak ve vergi kaybını azaltmak üzere yasama çalışmaları başlatılmıştır. Bu çalışmaların sonucu olarak 2010 yılında FATCA, diğer bir deyişle Yabancı Hesaplar Vergi Mevzuatına Uyum Yasası yürürlüğe girmiştir.

İlk çıkış noktası yabancı finansal kuruluşların doğrudan Amerikan Gelir İdaresine raporlama yapması olan FATCA düzenlemelerinde, ikinci bir alternatif model, Hükümetler Arası Anlaşma modeli olarak, veri gizliliği ve stopaj açısından FATCA gereklilikleri ve yerel kanunlar arası anlaşmazlıklara atıfta bulunmak ve aynı zamanda idari yükü azaltmak amacıyla belirlenmiştir. Bu doğrultuda, 26 Temmuz 2012'de ABD ile Fransa, Almanya, İtalya, İspanya ve İngiltere arasında yapılan görüşmeleri takiben Amerikan Gelir İdaresi tarafından ilk Hükümetler Arası Anlaşma modeli hazırlanmıştır.

Bugün itibarıyla birçok ülke, Amerikan Gelir İdaresi ile hükümetler arası anlaşmalar için görüşmelere başlamış; bir kısmı görüşmeleri neticelendirmiş ve Amerikan Gelir İdaresi tarafından uyumlu kabul edilen ülkeler arasında yerini almıştır. Aynı zamanda çok sayıda yabancı finansal kuruluş FATCA yükümlülüklerini yerine getirmek üzere ön değerlendirme ve uygulama çalışmalarını devam ettirmektedir.

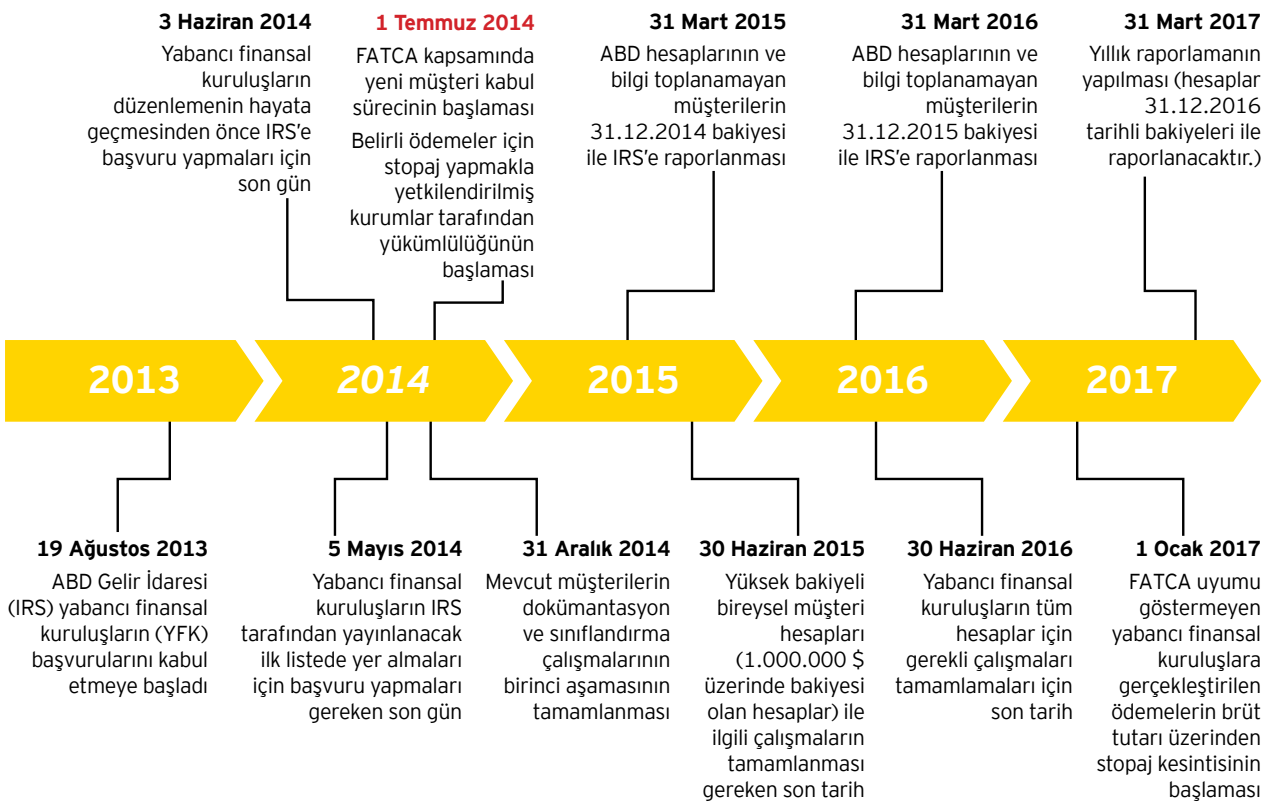
Hükümetler Arası Anlaşma imzalayan ülkelerdeki finansal kuruluşların FATCA stopajı kapsamında değerlendirilmemesi için uyumlandırma çalışmalarının 1 Temmuz 2014 tarihi itibarıyla sonuçlandırılması gerekmektedir.

Türkiye özelinde, ABD ile Model 1-A üzerinden görüşmelerin başlaması konusunda mutabık kalındığı, sürecin devamı için Amerikan Gelir İdaresinden yanıt beklendiği ve 1 Temmuz 2014 tarihi itibarıyla uyumlu kabul edilen ülkeler arasında yer alınması için yetkili kurumların çaba sarf ettiği bilinmektedir.

Bununla birlikte, FATCA düzenlemelerinin yabancı finansal kuruluşların müşteri kabul süreçlerinden, hizmet sözleşmelerine, organizasyonel yetki ve sorumluluk tanımlarından bilgi sistemleri altyapısında değişikliklere kadar çok sayıda iş gerekliliğini gündeme getirmesi sebebiyle FATCA uyumu için zamanın daralmakta olduğu da görülmektedir. Bu doğrultuda, FATCA kapsamına giren kuruluşların henüz aksiyon almadılarsa ivedilikle uyum programlarını başlatmaları önerilmektedir.

FATCA düzenlemesinin hayata geçmesine çok az bir zaman kalmıştır. Aşağıda FATCA uyumu için önemli tarihinin yer aldığı bir zaman çizelgesi bulunmaktadır. Bu zaman çizelgesinde ABD Gelir İdaresi tarafından yayınlanacak ilk listede yer almak için başvuru yapılması gereken son günü, FATCA kapsamında yeni müşteri kabul sürecinin başlangıcını, FATCA kapsamında ABD Gelir İdaresine yapılacak ilk raporlamanın tarihini açıkça görebilirsiniz. Türkiye ile ABD arasında imzalanacak hükümetlerarası anlaşmaya göre ilk raporlama tarihinin değişebileceğinin göz önünde bulundurulması faydalı olacaktır.

FATCA Zaman Çizelgesi

*Raporlama tarihleri hükümetlerarası anlaşmalara göre değişebilir.

FATCA kapsamında “finansal kuruluş” tanımı

Yaygın anlayışa göre FATCA, yalnızca finansal kuruluşları ilgilendiren ABD kaynaklı bir düzenlemedir. Ancak bu anlayışın aksine finansal olmayan kuruluşların da FATCA kapsamında raporlama ve stopaj yükümlülüklerinin olup olmadığının test edilmesi gerekmektedir. Bu kuruluşların sıkça bahsedilen ABD kaynakları gelirleri üzerinden uygulanacak %30 oranlı stopaja maruz kalmamaları için yapmaları gereken bir takım yükümlülükler bulunmaktadır.

Bu yükümlülüklerin başında kuruluşun gerçekten FATCA düzenlemelerine göre “finansal olup olmadığı”nın belirlenmesi gelmektedir. FATCA düzenlemelerine göre finansal kuruluş (foreign financial institution) tanımı oldukça geniş tutulmuştur.

Düzenlemeye göre; “finansal kuruluş” terimi, muhafaza kuruluşu, mevduat kuruluşu, yatırım kuruluşu veya belli sigorta şirketini ifade eder.

a) “Muhafaza kuruluşu” terimi, işlerinin önemli bir kısmı olarak, diğerleri hesabına finansal varlıkları elinde tutan herhangi bir kurumu ifade eder. İşlerinin önemli bir kısmı olarak diğerleri hesabına finansal varlıkları elinde tutan bir kurum, kurumun finansal varlıkları ve ilgili finansal hizmetleri elde tutmasına atfedilebilen brüt gelirinin: (i) belirlemenin yapıldığı yılın öncesindeki 31 Aralık tarihinde (veya özel hesap döneminin son günü) sona eren üç yıllık bir süre içinde; veya (ii) kurumun varlık süresinden daha kısa olan bir süre içinde, kurumun brüt gelirinin yüzde 20'sine eşit olmasını veya bunu aşmasını tanımlar.

b) “Mevduat kuruluşu” terimi, bankacılık veya benzeri işlerin normal seyri içerisinde mevduat kabul eden herhangi bir kurumu ifade eder.

c) “Yatırım kurumu” terimi, bir iş olarak (veya bir iş olarak yürüten bir kurum tarafından yönetilen) aşağıdaki faaliyet veya işlemlerden birisini ya da daha fazlasını müşterisi için veya onun adına yürüten herhangi bir kurumu ifade eder:

- (1) Para piyasası araçları ticareti (çekler, faturalar, mevduat sertifikaları, türev ürünler, vb.); kambiyo; döviz, faiz oranı ve endeks araçları; devredilebilir kıymetli kâğıtlar veya vadeli emtia ticareti;
- (2) Bireysel ve kolektif portföy yönetimi; veya
- (3) Ayrıca diğer kişiler adına fonların veya paranın yatırımı, yönetimi veya işletimi.

İşbu (c) bendi Mali Eylem Görev Gücü Tavsiyelerindeki “finansal kuruluş” tanımında kullanılan benzer dille uyumlu biçimde yorumlanacaktır.

d) “Belli sigorta şirketi” terimi, bir Nakdi Kıymet Sigorta Sözleşmesi (Sigortanın nakdi kıymet sözleşmesi) veya Yıllık Gelir Sigorta Sözleşmesi yapan veya bu sözleşmeler ile ilgili olarak ödeme yapmakla yükümlü olan bir sigorta şirketi (veya bir sigorta şirketinin holding şirketi) şeklindeki herhangi bir kurumu ifade eder.

FATCA düzenlemesine göre finansal kuruluş olarak değerlendirilmeyen kuruluşlar ise şu şekildedir:

- ▶ FATCA düzenlemesi tanımına göre finansal kuruluş sınıflamasına girmeyen şirketler,
- ▶ ABD ile ilgili ülke arasında imzalanacak hükümetler arası anlaşma ile belirlenecek FATCA kapsamı dışında tutulan kuruluşlar.

Yukarıda belirtilen kriterlere göre finansal kuruluş olmadığı tespit edilen şirketler arasında aktif ve pasif statüde olmalarına göre bir ayrıma gidilmektedir.

Finansal kuruluş olmayan aktif şirketler

Temel tanımı itibarıyla finansal kuruluş olmayan aktif şirketler aşağıdaki şartlardan herhangi birini sağlayan ve finansal kuruluş sınıflamasına girmeyen diğer kuruluşlardır:

- a) Kuruluşun önceki takvim yılından veya diğer uygun hesap döneminden olan brüt gelirlerinin % 50'sinden az miktarının pasif gelirlerden oluşması ve önceki takvim yılında veya diğer uygun hesap döneminde kuruluşun elinde bulundurduğu varlıkların % 50'sinden azının pasif gelirlerin elde edilmesi için kullanılması ya da bu amaç için elde tutulması;
- b) Kuruluş hisselerinin düzenli olarak yerleşik menkul kıymetler borsasında alım satımının yapılması ya da kuruluşun hisseleri yerleşik menkul kıymetler borsasında düzenli olarak alım satımı yapılan bir kurumun ilişkili kurumu olması;
- c) Kuruluşun ABD topraklarında örgütlenmiş olması ve tüm alacak sahiplerinin bu ABD topraklarının iyi niyetli mukimleri olması;
- d) Kuruluş; bir yönetim (ABD yönetimi dışında), bu tür bir yönetimin politik alt bölümü (mevcut şüpheleri engellemek için: eyalet, ilçe veya belediye içeren) veya belirtilen politik alt bölümün veya bu tür bir yönetimin işlevini gören bir kamu kurumu, ABD topraklarında bir yönetim, bir uluslararası örgüt, ABD dışı emisyon merkez bankası veya daha önce belirtilenlerin bir veya birkaçının sahip oldukları şirkettir.
- e) Finansal olmayan kuruluşların tüm faaliyetleri önemli ölçüde; bir finansal kuruluşun işlerinden farklı işlerle ya da ticaretle meşgul olan bir ya da daha fazla iştirakin çıkarılmış hisse senetlerini (tamamen veya kısmen) elinde tutmak veya bunlara finansman ve hizmet sağlamakla ibarettir. Bunların dışında eğer kuruluş; özel sermaye fonu, girişim sermayesi fonu, kaldıraçlı satın alma fonu veya şirketleri elde etmek veya finanse etmek ve sonrasında yatırım amaçlı sermaye kıymetleri olarak bu şirketlerde menfaat bulundurmaya olan herhangi bir yatırım aracı gibi yatırım fonları şeklinde faaliyet gösterirse (veya kendini bu şekilde tanımlarsa) bu statüyü elde edemez.
- f) Kuruluş henüz bir işlem yapmamakta ve öncelikli bir işletme geçmişi bulunmamasına rağmen finansal kuruluştan farklı bir işte ticari faaliyette bulunma eğilimiyle varlıklara sermaye yatırımında bulunmaktadır; ancak, kuruluş, ilk organize edilme tarihinden 24 ay sonra bu istisnadan faydalanamayacaktır.

- g) Kuruluş son beş yıl içinde bir finansal kuruluş değildir ve varlıklarını tasfiye etme veya devam etmek niyetiyle yeniden organize etme sürecindedir ya da finansal kuruluştan farklı olarak ticari faaliyete yeniden başlamıştır.
- h) Kuruluş öncelikle finansal kuruluş olmayan ilişkili kurumlarına finansman veya finansal riskten koruma işlemleri ile meşgul olur ve ilişkili kurum olmayan kurumlara finansman veya riskten koruma hizmeti sağlamaz. Burada herhangi bir ilişkili kurum grubunun esasen finansal kuruluştan farklı bir işle meşgul olması şartı vardır.
- i) Kuruluş ilgili ABD Hazine Düzenlemesinde tanımlandığı üzere bir "İstisna NFFE"dir,

Veya

- j) Kuruluş aşağıdaki özelliklerden birine sahip olmakla birlikte bu kurumlar için hükümetler arası anlaşma ile belirlenen diğer özel şartları da sağlar.

Mukim olduğu kendi devletinde özellikle dini, hayır, bilim, sanat, kültürel, atletizm veya eğitim amaçlarıyla; veya mukim olduğu kendi devletinde profesyonel organizasyon, iş ligi, ticaret odası, iş organizasyonu, tarımsal ve bahçivanlık organizasyonu, toplum ligi veya özellikle sosyal refahı yükseltme amaçlarıyla kurulmuş olma ve faaliyetine devam etme.

Aktif statüde bulunan şirketlerin stopaj dâhil olmak üzere FATCA yükümlülükleri bulunmamaktadır.

Finansal kuruluş olmayan pasif şirketler

Pasif statülü şirketler aktif statüsünde olmayan şirketleri veya ABD Hazine Bakanlığı düzenlemeleri uyarınca stopaj yapan yabancı ortaklık veya stopaj yapan yabancı "trust"ı ifade eder. Bu kapsamdaki şirketler, belirli oranların üzerinde (% 10 veya % 25) hisseleri bulunan ortaklarından ABD vergi mükellefi olanlarının isim, adres ve vergi kimlik numarası gibi bilgilerini çalışılan finansal kuruluşlara veya stopaj yapmakla yetkilendirilmiş kuruluşlara bildirmek zorundadırlar. Bu yükümlülüğü yerine getirmeyen şirketlerin stopaja tabi gelirleri üzerinden % 30 oranında stopaj uygulanacak veya bu kuruluşlar ABD Gelir İdaresine (IRS) raporlanacaklardır.

Sonuç

Özetle FATCA yalnızca finansal kuruluşları değil finansal olmayan kuruluşları da yakından ilgilendirmektedir. Detaylı olarak incelenmesi gereken şirketlerin başında holding şirketleri gelmektedir. Bununla beraber tüm şirketlerin öncelikle FATCA düzenlemesine göre finansal kuruluş olup olmadıklarının tespit edilmesi gerekmektedir. Akabinde aktif veya pasif olup olmadıkları incelenmelidir.

Düzenlemenin başlayacağı 1 Temmuz 2014 tarihinden önce belirtilen araştırmalar yapılarak uyum faaliyetlerine öncelik verilmelidir.

Finans sektörü 1 Temmuz için geri sayımda: FATCA'ya hazır mıyız?

Ülkelerin kamu harcamalarının en önemli kaynağını vergi gelirleri oluşturmaktadır. Bu anlamda özellikle vergi mükelleflerinden ilgili vergilerin toplanmasında vergi kayıp ve kaçığı ile mücadele etmek hükümetler için zorlu bir süreci de beraberinde getirmiştir.

Son yıllarda özellikle de vergi uygulamalarında etik, şeffaflık gibi kavramlar çok sık tartışılır oldu. Bu durumda özellikle finansal piyasalarda yaşanan krizler, ekonomik sıkıntılar kadar uluslararası finansal kuruluşların adının karıştığı sınır ötesi vergi skandallarının da etkisi büyük. 2009 yılında yaşanan ekonomik krizle birlikte küresel düzeyde "vergi" konusu, özellikle de off-shore'da gerçekleşen işlemler ile mücadele mevzusu, neredeyse tüm hükümetlerin gündemlerinin üst sıralarına girmiş oldu. Vergiye olan bu büyük ilginin en önemli nedeni kuşkusuz, artan bütçe açıkları, günümüzün gerisinde kalmış vergi sistemleri ile yatırım çekmek amacıyla ülkelerin yatırımcılara doğrudan sundukları avantajlar...

Bu bağlamda, son yıllarda gözümüze çarpan en önemli nokta, küreselleşme sürecinde finansal kuruluşlar tarafından vergi şeffaflığının sağlanmasıdır. Özellikle kayıt dışı ekonomilerdeki vergi kaçakçılığının önlenmesi için uluslararası platformlarda ortak kurallar oluşturulması gerekliliği kendini göstermektedir. Bütün bu gelişmeler üzerine artık hükümetler düzeyinde vergi kayıp ve kaçıklarının önlenmesi için çok çeşitli aksiyonlar alınmaya başlanmıştır; uluslararası platformda bu konuda gerçekleştirilen girişimler ve düzenlemelerin sayısı da artmaya başlamıştır.

Dünyadaki sınır ötesi sermaye hareketlerinin büyük ölçüde artması sonucunda, vergi kayıp ve kaçığı ile yerel düzeyde mücadele etmek giderek imkansız hale gelmiş, ülkeler, kendi egemenlik sahalarında ödenmiş olması gereken vergiyi korumak, kendi vatandaşlarının veya mukimlerinin diğer ülkelerde elde ettiği geliri öğrenmek ve böylece vergi kayıplarıyla mücadele etmek amacıyla uluslararası alanda işbirliği yoluna gitme ihtiyacını duymuşlardır.

Amerika Birleşik Devletleri vergi kayıp ve kaçakçılığı ile mücadelede başarılı olmak için vergi etiği ve vergide şeffaflık kavramlarını geliştirmek amacıyla önce ulusal mevzuatını değiştirmiştir. Daha sonra ise diğer ülkelerle hükümetler arası anlaşmalar (IGA) imzalayarak bir bilgi değişimi mekanizması, yani FATCA, uygulamaya koymuştur. FATCA, ABD dışındaki bütün yabancı finansal kuruluşları hedef aldığı için dünyada ve Türkiye'de etkisini çok kısa sürede göstermiştir.

Peki, FATCA finans sektörünü nasıl etkileyecek? Yeni süreç miladı olarak kabul edilen 1 Temmuz 2014 tarihine az bir süre kala banka ve diğer finansal kuruluşların hala yapmaları gereken yükümlülükler nelerdir?

FATCA'nın doğuşu

Yabancı Hesaplar Vergi Mevzuatına Uyum Yasası (FATCA), 18 Mart 2010 tarihinde kabul edilmiş olup, esas olarak, ABD vergi mükelleflerinin gelirlerinin kayıt altına alınması ihtiyacından doğmuştur. Buna göre, diğer ülkelerde faaliyette bulunan finansal kuruluşlarda hesabı bulunan Amerikalıların söz konusu hesaplarına ilişkin bilgilerin Amerikan Gelir İdaresine (IRS) raporlanması zorunluluğu getirilmiş aksi durumda da Amerika kaynaklı gelirlere % 30 oranında stopaj uygulanması öngörölmüştür.

Bu yasanın esas amacı Amerikalıların uluslararası çapta vergi kaçırma faaliyetlerini engellemek ve ABD vatandaşlarının varlıklarını ve Amerikan kaynaklı gelirlerini kayıt altında tutarak vergi gelirlerinin azalmasını önlemektir. Yasa çerçevesinde yabancı finansal kuruluşlar, ABD kaynaklı gelir elde eden Amerikalı vergi mükelleflerini Amerikan Gelir İdaresine bildirmekle yükümlüdür. Finansal kuruluşların yıllık olarak müşterileri olan ABD'li şahısların isim, adres, vergi numarası, hesap numarası, hesabın bakiyesi veya değeri ve hesaptaki büyük tutarlı değişmelerle (para çekilmesi, yatırılması, transferi) ilgili bilgilerin Amerikan Gelir İdaresine beyan edilmesi gereklidir. Ayrıca tüzel kişi hesap sahiplerinin ortaklıkları arasında % 10 (Türkiye tarafından imzalayacak IGA'da % 25 koşulunun geçerli olması beklenmektedir) veya daha fazlası hissesine sahip olan Amerikalı vergi mükellefleri de bildirim konu olacaktır.

FATCA, raporlama yükümlölüğünü yerine getirmeyen finansal kuruluşlara, mükellefiyet durumlarını paylaşmayan gerçek kişilere, ortakları arasında ABD yerleşiği olup olmadığının tespiti için öngörölen bilgi ve belgeleri sağlamayan tüzel kişilere, ABD kaynaklı elde ettikleri çeşitli gelirlere üzerinden % 30 oranında stopaj yapılmasını öngörmektedir.

Ayrıca finansal kuruluşlar aracılığıyla FATCA düzenlemesince uyumsuz kabul edilenlere (finansal kuruluşlar dahil) yapılacak olan ABD kaynaklı gelirlere ilişkin ödemelerin (pass through payments) de FATCA düzenlemesi kapsamında dikkate alınması gerekecektir.

Yüzde 30 oranlı stopaj uygulaması gerçekleştirilebileceği gibi, ilerleyen dönemde uyumsuz ölkelerin ABD Doları cinsinden işlemleri için muhabir bankacılık ilişkisi kurmasının da tehlikeye girmesi riski bulunmaktadır.

Herhangi bir erteleme olması beklenmediğinden, uygulamaya 1 Temmuz 2014 tarihi itibarıyla geçilecektir. Bu nedenle finans kurumlarının gerekli sistem alt yapı ve süreçlerini yeniden tasarlamaları gerekmektedir. Türkiye'nin de imzalayacağı anlaşmanın çerçevesi belli olup, imzalanacak model anlaşma ile ABD'nin ihtiyaç duyduğu bilgiler Türkiye'de kapsam dahilinde olan finans kuruluşları tarafından Maliye Bakanlığına aktarılacaktır. Maliye Bakanlığı'nın da bu bilgileri Amerikan Gelir İdaresine aktarması gerekecektir. Yukarıda belirtilen gelişmelere bağlı olarak, kısa bir zaman içerisinde Türkiye'nin de ABD ile karşılıklı anlaşma imzalaması beklenmektedir.

FATCA raporlamasına konu olmayan ABD kaynaklı gelirlere % 30 oranında stopaj uygulanması söz konusu olacakken, raporlama yapılması durumunda ise kapsam ABD kaynaklı olmayan gelirleri içerecektir.

FATCA uyumu kapsamında yapılması gerekenler

FATCA'ya uyum için tarih yaklaşırken tüm banka ve diğer finansal kuruluşların çalışmaları kapsamında almaları gereken birtakım aksiyonlar bulunmaktadır:

1. Kayıt: Öncelikle finansal kuruluşların çatısı altında yer alan ve FATCA kapsamına giren alt kuruluşlarının listesi yapılmalı ve kayıt statüleri belirlenerek Amerikan Gelir İdaresinin (IRS) sitesinde FATCA uyarınca öngörölen kaydın yapılması gerekmektedir. Kayıt için öngörölen ve önerilen tarih 5 Mayıs 2014 olarak belirlenmiş olup, bu tarih itibarıyla kaydolun finansal kuruluşlar, 2 Haziran 2014 tarihinde IRS tarafından yayınlanacak ilk listede yer alma şansını yakalayacaklardır. 5 Mayıs ile 3 Haziran tarihleri arasında kaydolun kuruluşlar ise, 1 Temmuz 2014 tarihinde IRS tarafından yayınlanacak 2. listede yer alacaklar ve herhangi bir stopaja maruz kalma riskini bertaraf etmiş olacaklardır.

Türkiye'nin 1 Temmuz 2014 tarihine kadar hükümetler arası anlaşmayı imzalaması ya da imzalamış kabul edilen ölkeler listesine dahil olması beklenmektedir. Bu durumda da söz konusu kaydın 31 Aralık 2014 tarihine kadar yapılması mümkün olabilecektir.

Diğer taraftan özellikle birden fazla ölkede faaliyet gösteren finansal kurumların / grupların, grup bütününe uyumlu olma statüsünü koruyabilmek için 1 Temmuz 2014 tarihine uyumlu girme zorunlulukları bulunduğu da gerçektir. Bu zorunluluk söz konusu kurumların 3 Haziran tarihini esas almaları şeklinde bir sonuç da doğurmaktadır. Bu aşamada belirtilmesi gereken bir diğer nokta ise; aynı grup içerisinde yer alan her bir finansal kuruluşun hükümetler arası anlaşma imzalayan bir ölkede yer alıp almamasının, söz konusu anlaşmayı imzalamış ölkelerde faaliyet gösteren aynı gruptaki diğer finansal kurumların uyum statülerini etkileyeceğidir.

Dolayısıyla her bir finansal kuruluşun gerekli ön analizlerini ivedilikle yapması ve öngörölen tarihlerde kayıt sürecine dahil olması esastır.

2. Mevcut müşteri analizi: Finansal kuruluşların mevcut müşterileri arasında ABD vatandaşlarını belirlemek üzere ABD kişisi kriterlerini esas alan analiz çalışmalarını yürütmeleri gerekmektedir. Buna göre, 1 milyon USD ve üstü toplam bakiyeye sahip olan müşteriler için analizlerin tamamlanma tarihi azami 30 Haziran 2015 olup, bakiye gözetmeksizin hali hazırdaki müşterilerin tamamının gözden geçirilme ve sınıflandırma çalışmalarının tamamlanması için ise son tarih 30 Haziran 2016 olarak belirlenmiştir. Bu analizler kapsamında hem müşterilerin FATCA kapsamına girip girmediklerinin belirlenmesi, hem de kapsam dahilindeki müşteriler ile iletişime geçilerek onlara gerekli beyan formlarının doldurtularak sınıflandırma çalışmalarının yapılması yer almaktadır.

3. Ürün analizi: Müşterilere sunulan ürün portföyü analiz edilmeli ve artı bakiye yaratan ürünler FATCA kapsamında değerlendirilmelidir. Örneğin mevduat, saklama ve pozitif bakiye veren hesaplar kapsam dahilinde olmakla birlikte, prensip olarak kredi, finansal kiralama ve faktoring hesapları kapsam dışında olarak nitelendirilmiştir.

4. Yeni müşteri kabul süreçlerinin iyileştirilmesi: Yeni müşteri kabul süreçlerinin (bireysel- tüzel) gözden geçirilmesi ve iyileştirilmesi gerekmektedir. Müşteri tanıma ve kara para aklama süreçlerinde özellikle revizyon gerekli olabilir.

Finansal kurum bünyesindeki yeni müşteri kabul sürecinde birtakım stratejik kararlar alınmalıdır: Bunların içerisinde;

- ▶ Eşik değer uygulamasına başvurulup başvurulmayacağı,
- ▶ Müşteri ile iletişime geçilecek kanalların belirlenmesi,
- ▶ Hali hazırdaki müşteriler ile iletişime geçme stratejilerinin belirlenmesi vb.

yer alır.

Stratejik kararların alımında, finansal kuruluşun bireysel ve tüzel Amerikalı müşteri adedinin etkisi olduğu kadar, iyileştirilen bu yeni süreçte konacak ek kontrollerin manüel veya sistemselsel olup olmayacağı da bir o kadar önemlidir.

1 Temmuz 2014 tarihi itibarıyla finansal kuruluşlar için yeni bir süreç başlayacaktır. Bu tarih itibarıyla yeni müşteri kabul sürecinin FATCA kapsamında iyileştirilmiş olması ve bu tarihten itibaren kabul edilen her müşterinin eksiksiz aynı sürece tabi olması hedeflenmektedir.

5. Muhabir banka ilişkileri: Finansal kurumların ilişkide olduğu muhabir bankaların FATCA sınıflandırmalarının yapılması ve bunun sistemselsel ya da manüel olarak takip edilmesi gereklidir. Muhabir bankaların FATCA sınıflarının belirlenmesi, IRS portalında da aylık olarak yayınlanacak listelerin takibi ile mümkündür. FATCA düzenlemelerine uyumsuz finansal kuruluşlara yapılan belirli ödemeler ve finansal kuruluşların aracı oldukları belirli ödemeler (pass-through payment) de dahil olmak üzere FATCA kapsamında raporlamaya konu edileceklerdir.

6. Raporlama: IGA imzalanması durumunda raporlama yerel otoritelerce (Türkiye’de Maliye Bakanlığınca yapılması beklenmektedir) yapılacak olup, raporlama takviminde herhangi bir değişiklik olmaz ise her yılın Mart ayları itibarıyla, bir önceki yılın Aralık sonu dönem toplam bakiyesi üzerinden raporlamalar yapılacaktır. FATCA düzenlemelerine uyumsuz şahıslara ve finansal kuruluşlara yapılan ABD kaynaklı gelirlere ilişkin ödemelerin (pass-through payment) de FATCA kapsamında değerlendirilmesi gereklidir.

7. Eğitim: FATCA kapsamında müşteri kabulünde doğrudan rol oynayan birimlerin ve bu birim personelinin ilgili finansal kurumun üst seviye yönetimi ile birlikte belirli eğitimlere tabi olması gereklidir.

8. Sistemselsel iyileştirmeler: FATCA kapsamında finansal kuruluşun süreçlerinde gerek veri tabanı gerek önyüzde yapılması planlanan iyileştirme aksiyonlarının en kısa sürede tamamlanması gereklidir.

Sonuç

Bir ABD yasa olan FATCA'nın amacı şeffaf bir vergilendirme ortamı yaratmak, kişiler tarafından elde edilen gelirleri kayıt altına almaktır. Yukarıda da bahsedildiği üzere, vergi düzenlemeleri ülkeler arası işbirliğini sağlayacaktır. Çünkü bu düzenlemeler sonucunda yapılan “bilgi değişimi” günlük hayatın gerçeği haline gelecektir. Hükümetlerin yeni yayınlanan bu düzenlemelere uyum sağlaması, öncelikle hukuki bir altyapının oluşturulmasını gerektirmektedir. Yine de bu düzenlemeleri hayata geçirmek, hukuki altyapının oluşturulmasından daha da zorlayıcı olacaktır.

Uluslararası alanda rekabetin artmasıyla, başta Avrupa ülkeleri olmak üzere, hükümetlerin vergi gelirlerinden mahrum kalmamak adına benzer nitelikte başka düzenlemeler yayınlamaları beklenmektedir. Vergi kaçakçılığının önlenmesinde FATCA sadece bir başlangıçtır ve yeni gelecek / planlanan düzenlemelerin habercisidir.

Önemle belirtmek gerekir ki 1 Temmuz 2014 tarihine günler kala, süreç iyileştirmesi yapmak için hala yeterli vakit mevcuttur. Bu süreyi en verimli şekilde kullanarak bilgi sistemlerinde gerekli iyileştirmeleri yapmak, müşteri kabulü gibi süreçlerde gerekli güncellemeleri gerçekleştirmek, FATCA konusunda gerekli eğitimleri yapmak yararlı olacaktır.

Vergi rekabetine karşı yeni kozlar: FATCA, CRS ve BEPS

Liberal ekonominin en önemli unsuru şüphesiz ki emeğin ve sermayenin serbest bir şekilde dolaşımının sağlanabilmesidir. Adam Smith'in Ulusların Zenginliği'ni yazdığı 1776 yılından bu yana liberal ekonomi daima bu amaçla serbest pazarlar oluşturmuş, uzmanlaşmaya yönelmiş ve akla gelebilecek her türlü bariyeri kaldırmayı hedeflemiştir. Bu çabaların meyvesi 1980'lerden itibaren sermayenin bilinen tüm sınırları yıkması ve coşkun bir hareketliliğe kavuşmasıyla sonuçlanmıştır. Sermaye sahibi girişimciler ellerindeki bu hareket imkânı ile yatırım yapacakları bâkir alanları seçerken göz önünde bulundurdıkları faktörlerin başında vergisel unsurlar gelmektedir. Bu durum, ülkeleri ve hatta ülkeler içindeki eyalet-kanton ve bölgeleri en avantajlı vergi iklimini yaratma konusunda bir rekabete sokmuş ve vergi oranlarını aşağı yönde baskılamaya başlamıştır.

Dünya, rekabetin her koşulda ekonomiyi daha verimli bir hale sokacağı düşüncesinin ilk uygulamalarını ABD'de işçi ücretlerinin nasıl belirlenmesinin gerektiği tartışılırken gözlemlemiştir. Öyle ki aslında işsizlik diye bir olgunun var olmadığı her ekonominin tam istihdam seviyesinde bulunduğu ve işçi ücretlerinin tam rekabet piyasalarında doğal denge seviyesine gelerek tam istihdam noktasına ulaşacağı fikirleri de ikna edici bulunmuştu. Rekabet makro boyutta bakıldığında faydalıydı; ancak rekabet etme sırası Charlie Chaplin'in filmlerinden aşına olduğumuz işçi sınıfından, rekabetin en hararetli savunucusu görünen kapitalist ulus devletlere geçtiğinde işlerin değişmeye başladığı söylenebilecekti.

Charles M. Tiebout 1956 yılında vergi rekabetiyle ilgili bir kuram öne süren ilk iktisatçıdır. Tiebout kuramına göre seçmenler, çok sayıdaki yerel idare arasında vergi ve kamu harcaması tercihlerine göre bir seçim yaparlar. Seçmenlerin yapacağı seçimde belirleyici olan kriterler arasında yerel idarelerin sunduğu eğitim hizmetleri, park ve bahçe gibi ortak kullanım alanlarının yaygınlığı, güvenlik, ulaşım ve otopark olanakları yer alabilir. Yerel idarelerin kamu malı üretim ve vergi düzeyi veri iken, seçmenler kendilerine en yüksek faydayı sağlayacak yerel idareye yerleşme eğilimindedirler. Yerel idarelerin sayısının ve çeşitliliğinin fazla olması, seçmenlere kendi tercihlerine en uygun yerel idareyi seçme ve oraya yerleşme olanağı verir¹.

Bu kurama göre artık rekabet etme sırası vergi otoritelerindeydi; ancak kapitalist ulusların cevabı çok gecikmeden geldi. 1998 yılında OECD, vergi rekabetinin toplumsal refahı ne kadar düşürdüğünü kanıtlamak ve bu olguyla savaşmak adına ilk raporunu yayınladı: "Zarar Verici Vergi Rekabeti Raporu". Rapora göre vergi rekabeti;

- ▶ Sermaye akımlarında sapmalara (vergi rekabetinin finansal sermaye akımları üzerinde doğrudan, reel yatırım akımları üzerinde ise dolaylı etkili olduğu da belirtilmiştir),
- ▶ Vergi sistemlerinin adil olmayan bir yapıya dönüşmesine,
- ▶ Vergi yükümlülerinin vergiye gönüllü bir şekilde uyum sağlamalarının zorlaşmasına,
- ▶ Vergilerin ve kamu harcamalarının miktar ve bileşiminin değişmesine,
- ▶ Vergi yükünün ağırlıklı olarak iş gücü, servet ve tüketim gibi daha az hareketli vergi konularına kaymasına,
- ▶ Vergi yönetim maliyetlerinin artmasına,

neden olabilecektir.

¹ Ferhatoğlu Emrah, Haziran 2006, "Uluslararası Vergi Rekabeti ve Sürükleyici Güçleri" Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi Cilt:7 Sayı:11

Bu maddeler içerisinde yer alan "Vergi yükümlülerinin vergiyi gönüllü bir şekilde uyum sağlamalarının zorlaşması" başlığı aslında tüm bu vergi rekabeti savaşının gerçek sebebinin açıklamaktadır. OECD 1998 yılında yayınladığı ilk raporun ardından günümüze değin birçok liste ve raporla bu tutumunu korumuştur. Bu yaklaşım bir nevi sermayenin uluslararası dolaşımına engel olma niteliği taşısa da an itibarıyla 34 ülkenin oluşturduğu, Dede Korkut hikâyelerindeki gibi bir tepegözle başa çıkmak için "Basat" olmaktan fazlası gerekmektedir.

Dünya üzerindeki kimi devletler gelişmiş altyapıya ve teknolojiye, kimileri stratejik ticaret rotalarına, kimileri üretken nüfuslara, kimileri deengin doğal kaynaklara sahiptirler. Hareketli sermaye yapacağı yatırıma göre bu unsurları değerlendirir ve en uygun olana yerleşir. Ancak kimi ülkeler vardır ki sermaye için cazip olabilecek niteliklerden hiçbirini haiz değildir. Bu konumda olan bir ülkenin vergisel avantajlar yaratarak sermayeyi çekme cabası da normal karşılanmalıdır. Ancak dünya devleri bu mazereti geçerli bulmamışa benzemektedirler.

Yakın gelecekte vergi rekabetiyle savaşında yeni cephe açılmaya başlayacaktır. Küresel krizlerin gölgesinde gerçekleşen bu savaş, belki de hiç bu kadar tehditkâr bir hal almamıştı. ABD tarafından uygulamaya konulacak olan FATCA, OECD'nin FATCA'yı takip eden sistemi CRS ve yine OECD'nin bir nevi yapılacaklar listesi olan BEPS. Öyle görülüyor ki vergi rekabetinin kayda değer oranda azalacağı ve hâlâ rekabet etmek isteyen ulusların küresel ekonomi sahnesinde yalnızlaştırıcı tedbirler ve ciddi yaptırımlarla karşılaşacakları günler hayli yakın.

FATCA

2010 yılı Mart ayında ABD Gelir İdaresi tarafından FATCA (Foreign Account Tax Compliance Act) isimli bir düzenleme oluşturulmuştur. Bu düzenleme ile ABD vatandaşlarının gelirlerinin kayıt altına alınması ve vergi kaçakçılığının azaltılması hedeflenmektedir.

FATCA, ABD dışındaki finansal kuruluşların (yabancı finansal kuruluş) müşterileri arasındaki ABD vergi mükelleflerinin varlıklarını ABD Gelir İdaresine bildirmeyi gerektirmektedir. Başka bir deyişle dünya üzerindeki tüm finansal kuruluşlar (bankalar, portföy yönetim şirketleri, yatırım şirketleri vb.) bünyelerinde bulunan bütün ABD vergi mükelleflerini ABD'ye bildirmek zorunda olacaklardır.

ABD Gelir İdaresi yabancı finansal kuruluşların bireysel ve tüzel müşterileri arasındaki ABD vergi mükelleflerinin tespit edilebilmesi için birtakım kriterler oluşturmuştur. Bu kriterlerden herhangi birine sahip olan bir müşterinin ABD vergi mükellefi olup olmadığını teyit etmek için belirli formları doldurması gerekmektedir. FATCA düzenlemesi gereği müşterileri arasındaki ABD vergi mükelleflerini belirleyen bir yabancı finansal kuruluş ilgili bildirim ABD Gelir İdaresine iki yöntemle yapabilmektedir.

Birincisi, ABD ve diğer ülke arasında imzalanacak Hükümetler Arası Anlaşma modelidir. Bu modelde yabancı finansal kuruluşlar raporlamayı yerel otoriteye yapmaktadır. İkinci model ise yabancı finansal kuruluş ile doğrudan ABD arasında imzalanacak bir anlaşmaya bağlı olarak doğrudan bilgi değişimine dayanmaktadır.

CRS

OECD tarafından, kayıt dışı ekonominin kayda alınması, vergi kayıplarının ve kaçakçılığının önlenmesi amacıyla FATCA benzeri küresel bir düzenleme yayınlamıştır.

34 üye devletin yer aldığı uluslararası ekonomi örgütü OECD tarafından yayınlanan bu düzenleme, kişilerin yerleşik ülke bilgisini temel alarak ülkeler arasında bilgi paylaşımında bulunmayı hedeflemektedir.

Ortak Raporlama Standardı (CRS) adı verilen bu düzenleme birçok yönüyle FATCA'ya benzemektedir. FATCA ile CRS arasındaki temel fark CRS birden çok ülkeye raporlama yapmayı gerektirirken, FATCA'nın sadece ABD'ye raporlamayı zorunlu kılmasıdır. Bunun yanı sıra FATCA kişilerin vatandaşlık bilgisini temel alırken CRS kişilerin yerleşiklik bilgisini temel almaktadır. Bu bağlamda kişilerin yerleşik olduğu ülkenin tespiti gerekmekte, bu ise çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmalarından da bilindiği gibi oldukça zorlu bir süreç dönüşebilme olasılığı barındırmaktadır. Diğer değişiklik gösteren alanlar ise;

- ▶ FATCA benzeri bir stopaj yaptırımını gündeme getirmiyor olması,
- ▶ Kapsama girmesi muhtemel kişilerin tespit edilebilmesi için özellikle araştırılması gereken belirtiler (indicia) kısmında bazı farklılıklar barındırması,
- ▶ Kapsama dâhil edilecek hesapların belirlenmesinde kullanılan eşik değerlerde değişiklikler içeriyor olması,
- ▶ FATCA'nın kapsam dışı bıraktığı birtakım hesap ve kuruluş türlerinin kapsama alınması,

olarak sıralanabilir. Bununla birlikte CRS, ülkelerin gönüllü olarak kendi yerel mevzuatlarında yapacakları düzenlemeler vasıtasıyla uygulamaya konulacaktır. Bunu sağlamak amacıyla ülkeler arası imzalanacak ortak bir anlaşmanın da dâhil olduğu farklı seçenekler halen değerlendirilmektedir.

BEPS

Çok uluslu şirketler vergi planlaması suretiyle kârlarını faaliyette buldukları ülkelere daha fazla vergi avantajı sağlayan ülkelere kaydırarak vergi matrahını önemli ölçüde aşındırmaktadırlar. Vergi matrahının aşınması sebebiyle büyük gelir kaybı oluşmaktadır.

OECD 19 Temmuz 2013 tarihinde, "Matrah Aşındırma ve Kar Aktarımı" (BEPS) konusunda hükümetler arası işbirliğine gidilmesini sağlayacak kapsamlı bir eylem planı yayınlamıştır. 15 maddeden oluşan eylem planının başlıkları ve OECD tarafından belirlenen uygulama tarihleri aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Bir bakışta aksiyon planı

- 1) Dijital ekonominin vergilendirilmesine ilişkin gereklilikler - Eylül 2014
- 2) Hibrit uyumsuzluklarının ortadan kaldırılmasına ilişkin çalışmalar - Eylül 2014
- 3) Kontrol edilen yabancı kurum düzenlemelerinin güçlendirilmesi - Eylül 2015
- 4) Faiz ve diğer finansal ödemelerle matrah aşındırmasının önlenmesi - Eylül / Aralık 2015
- 5) Zararlı vergi rekabeti uygulamaları ile daha etkin mücadele - Eylül 2014 - Eylül/Aralık 2015
- 6) Anlaşmaların kötüye kullanılmasının önlenmesi - Eylül 2014
- 7) Suni yollarla işyeri statüsünden kaçınılmasının engellenmesi - Eylül 2015
- 8) Gayri maddi varlıklar için transfer fiyatlandırması uygulamalarının değer yaratma kriterine uygunluğunun sağlanması - Eylül 2014 / 2015
- 9) Risk ve sermaye için transfer fiyatlandırması uygulamalarının değer yaratma kriterine uygunluğunun sağlanması - Eylül 2015
- 10) Diğer yüksek riskli işlemler için transfer fiyatlandırması uygulamalarının değerlendirilmesi - Eylül 2015
- 11) BEPS ve buna yönelik eylemlerin sonuçlarının izlenmesini sağlayacak veri toplama ve analiz metotlarının kurulması - Eylül 2015
- 12) Vergi mükelleflerinin agresif vergi planlama uygulamalarını açıklama yükümlülüğü getirilmesi - Eylül 2015
- 13) Transfer fiyatlandırması dökümantasyonunun yeniden değerlendirilmesi - Eylül 2014
- 14) İhtilafların çözümü yöntemlerinin daha efektif hale getirilmesi - Eylül 2015
- 15) Çok taraflı araçların geliştirilmesi - Eylül 2014/Aralık 2015

Eylem planına göre, ekonomik faaliyetten yapay olarak ayrılan vergilendirilebilir gelirin düşük düzeyde vergilendirilmesinin önlenmesi ve dolaylı olarak anlaşmalardan kaynaklanabilen "çifte vergilendirilmeme (double non-taxation)" ile mücadele edilmesi için esaslı değişiklikler gerekmektedir.

FATCA ve CRS ülkelerin kendi mükelleflerini takip etmek ve dünyanın neresine giderlerse gitsinler, sermayelerini nerede değerlendirdilerse değerlendirsinler vergilerini tahsil edebilmek amacıyla atılmış adımlardır. BEPS ise doğrudan vergi rekabetini hedef olan kapsamlı bir yapılacaklar listesidir.

Sonuç

FATCA, CRS ve BEPS dünyanın önde gelen ülkeleri tarafından coşkuyla karşılanmıştır. Sermaye sahipleri adına ise aynı şeyi söylemek mümkün görünmemektedir. Klasik iktisatçıların en önemli ve etkili isimlerinden birisi olan İngiliz politik iktisatçı David Ricardo, tüm vergileme sistemlerinin üretken sermayenin birikimini engelleyerek, tüketimi azalttığını ve ekonominin verimini düşürdüğünü savunmaktaydı. Bugün geldiğimiz noktada ise vergi tahsilinin artırılması ana gaye olmaktadır. Liberal ekonominin birincil unsurlarından sermaye hareketliliğinin yara alacak olması gelecekte ne gibi sonuçlar getirir bilinmez ancak ülkeler adı geçen planların uygulanması konusunda kararlı gözükmektedirler.

Veri gizliliği ve FATCA

Her kişi, aldığı hizmetler ve yaptığı başvurular için kurum ve kuruluşlar ile kişisel bilgilerini paylaşmak durumundadır. Yapılan işin doğası gereği, bu süreç finansal kuruluşlarda, kişinin tanımlanması ve usulsüzlüklerin önüne geçilebilmesi adına daha fazla bilginin temin edilmesine ve saklanmasına sebep olur. Verilerin elektronik veya fiziksel metotlar ile tutulmasından daha önemli bir şey varsa, o da veri gizliliğinin sağlanması adına oluşturulmuş olan politika ve yöntemlerdir. Müşteri gizliliği ve sırlarının saklanması adına hazırlanan politika ve yöntemler yasal yollar ile güvenceye alınmalıdır ki, müşteriler özel hayat gizliliğinin ihlalden tutun da, kişisel olarak zarar görebilecekleri diğer durumlara maruz kalmassınlar.

Günümüzde, finansal kuruluşlar da müşteri sırlarının saklanması ve bilgi güvenliği adına ciddi yatırımlar yapmaktadırlar. Fakat bilgi güvenliğinin sağlanması için yalnızca finansal kuruluşların kendi attığı adımlar yeterli olmayabilir. Küreselleşen dünya ve elektronik bilgi akışının bu denli yaygınlaştığı bir ortamda, veri gizliliği ve bilgi güvenliği adına da küresel bir bakış açısı geliştirmek gerekmektedir. Her ülke, veri gizliliği ve gizli verinin paylaşılması adına üstüne düşen görevi yapmakla sorumludur. Böylece vergi kaçakçılığının önüne geçilebilecek ülkeler arası çift taraflı raporlama standartları da, doğası kaynaklı riskleri minimize edecek şekilde tasarlanabilir. FATCA'nın hayatımıza girmesi ile veri gizliliğinin sağlanması ve gizli verinin paylaşılması konuları küresel anlamda hem ülkelerin hem de kamuoyunun ilgisini haklı olarak üzerine çekti.

2010 yılında Amerikan Gelir İdaresi (IRS) tarafından yayınlanan FATCA (Yabancı Hesaplar Vergi Uyum Yasası) düzenlemelerinin başlıca amacı, ABD vatandaşlarının yurt dışında tuttıkları gelirlerinin kayıt altına alınması ve böylelikle vergi kaçakçılığının da azaltılmasıydı. FATCA uyum yükümlülüklerine, yurt dışı finansal kuruluşlar tarafından uyulmaması halinde, ABD kaynaklı gelirlerden % 30 stopaj kesme yoluna gitmeyi planlayan ABD, böylece yeterli "teşviki" de sağlamış olacaktı.

Yabancı finansal kuruluşların bu konudaki en ciddi hassasiyet noktalarından biri, kuşkusuz ülkelerdeki veri gizliliği kanunları ve düzenlemelerinin getirdiği kısıtlamalar oldu.

- ▶ ABD ile ilişkisi bulunan müşteriler tespit edildikten sonra, yurt dışına yapılacak raporlama için müşteriden alınacak beyanlar yeterli olacak mıydı?
- ▶ Bu beyanların içeriği, yerel mevzuatlar ile uyumlu bir şekilde nasıl düzenlenmeliydi?
- ▶ Ülke kanunlarının raporlamaya izin vermemesi durumunda, müşteri kaybı ve finansal etkileri ne düzeyde olacaktı?

Bu gibi soruların sayısı arttıkça, finansal kuruluşlar uyum sağlamak isteseler de, FATCA düzenlemelerinin yerel mevzuatlar nedeniyle birçok sınırlama ile karşı karşıya kaldığı ortaya çıktı. Kişilerin özlük bilgilerin ve varlıklarının IRS'e raporlanması konusu -her ne kadar bu kişiler ABD vatandaşı olsalar da- yabancı finansal kuruluşun bulunduğu ülkenin mevzuatlarında yeterli düzeyde izinler olmadıkça, hedeflenen düzeyde bilgi teminine ulaşılamayacağını gösterdi.

ABD'nin birincil amacı hiçbir zaman FATCA uyumsuzluğu durumunda finansal kuruluşlara uygulanması söz konusu olan stopaj yükümlülükleri olmadı. Bu yüzden, FATCA düzenlemelerinin önünü açmak ve veri gizliliği konusunda ortaya çıkan kısıtlamaların önüne geçebilmek adına, Amerikan Gelir İdaresi ve ABD Hazine Bakanlığı hükümetler arası anlaşma (IGA) modelleri üzerine yoğunlaşmaya başladı. FATCA düzenlemeleri, uyum sağlamak isteyen her ülke ile yapılan IGA'lar sayesinde terzi usulü gözden geçirildi ve anlaşma sağlayan ülkelerdeki stopaj yükümlülükleri ortadan kaldırıldı. Ayrıca, IGA'nın türüne göre çift taraflı raporlama çalışmalarının da önü açılmış oldu.

Önemli bir nokta da IGA ile yabancı finansal kuruluşların raporlamayı yalnızca kendi ülkelerindeki yetkili mercilere yapacak olmasıdır. Böylelikle, veri transferi finansal kuruluşların direkt Amerikan Gelir İdaresine raporlama yapmasını engelleyecek şekilde düzenlenmiş olacak, hükümetlerin kendi aralarında kontrollü bir şekilde veri gizliliğini ön plana çıkararak raporlama yapmasını sağlayacaktır.

FATCA ile dünyada ciddi şekilde ses getiren çift taraflı raporlama anlaşmaları son yıllarda önemli derecede artış göstermiştir. Bireysel veya tüzel kişilerin münferit bir şekilde vergi kaçırıp kaçırmadıklarını tespit etmek için yapılan çalışmalar, çift taraflı raporlama anlaşmaları sayesinde kökten çözümler üretilip, vergi kaçırma teşebbüsünde bulunan kişilerin daha kısa sürede teşhis edilmesine katkıda bulunabilir.

FATCA'ya benzer bir rejim, 17 Şubat 2014 tarihinde yeni bir düzenleme teklifi ile dünyada çift taraflı raporlama çalışmalarının hız kazanacağını bir kez daha teyit etmiş olan OECD tarafından gündeme getirildi. CRS (Ortak Raporlama Standardı) adı verilen düzenleme ile OECD kapsamında bulunan 34 ülkenin, benzer bir raporlama çalışması için prensipleri oluşturmaya başladığı ve birçok noktada FATCA'yı referans gösterdiği anlaşılıyor. OECD bu düzenleme ile finansal kuruluşların müşteri hesapları üzerinden gerçekleştireceği raporlamaların, kendi ulusal vergi idarelerine yapılmasını planlamaktadır.

Türkiye'nin durumu

5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 73. maddesinde (Sırların Saklanması) belirtildiği gibi mevcut durumda, finansal kuruluşlar müşterilerine ait sırları yetkili merciler dışında kimseye açıklayamaz, kendi veya başkalarının yararında kullanamaz. Bu yükümlülük, kişi ve kurumların müşteri ile ilişkisi kesildikten sonra da devam eder. Bu Kanun'a istinaden, Türkiye'nin de yakın zamanda uluslararası çifte raporlama çalışmalarına uyum sağlamak için adımlar atması gerekmektedir. Türk finansal kuruluşlarında müşteri olan yabancı uyruğa sahip kişilerin, yalnızca gerekli görülen bilgilerinin, ilgili mercilere raporlanıyor olduğundan şüphe duymamaları adına somut aksiyon adımları atılmalıdır.

FATCA uyumunda kişisel veri ve müşteri özlük bilgileri altında değerlendirilebilecek olan müşterilerin ad, soyad ve adres bilgileri, hesap bakiye bilgileri ve hesap numaraları gibi önemli veriler raporlama kapsamında olacaktır. Avrupa Birliği ülkelerinden İngiltere ile Amerika arasında IGA imzalandıktan sonra, İngiltere yasalarına da yansıtılan IGA maddeleri sayesinde, gizli verilerin paylaşılmasının önü açılmıştır.

FATCA nezdinde, Türkiye'de henüz imzalanmış bir hükümetler arası anlaşma yoktur. Bu yönde, özellikle son dönemde göze çarpan çalışmalar olmuştur. Bankaların kendi aralarında yürüttüğü görüşmeler olduğu gibi, hükümet ile de görüş alış veriş yapıldığı bilinmektedir. Türkiye'nin mevcut durumu, hükümetler arası anlaşmanın yakın zaman içerisinde imzalanacağını göstermektedir. Türkiye'de IGA imzalanması durumunda, Maliye Bakanlığı üzerinden Amerikan Gelir İdaresi ile paylaşılması beklenen verilerin, Türk Bankacılık Kanunu ile uyumlaştırılması, hem FATCA, hem de CRS ve bundan sonra gelebilecek benzer düzenlemeler göz önüne alındığında önem taşıyacaktır. Aynı şekilde vergi yasaları da bu çift taraflı raporlama çalışmalarında etkilenecek şekilde yapılandırılmalıdır.

Gizli verinin paylaşılması adına yasal yükümlülüklerin önünün açılması aslında veri transferi konusunda atılan önemli bir adım olmakla birlikte, buzağının yalnızca görünen kısmıdır. Bu verinin kademeli olarak farklı kişilerin gözetiminden geçeceği göz önüne alınırsa, verinin bütünlüğünün sağlanması ve manipülasyona maruz kalmaması adına önlemler alınması gerekmektedir. Maliye Bakanlığı ve Gelir İdaresi Başkanlığı'nın (GİB) veri koruması konusunda kılavuzlar hazırlaması ve verinin belli standartlar ile Amerikan Gelir İdaresine raporlanması adına çalışmalar yürütmesi gerekmektedir. Asgari anlamda gerekli olan verilerin dışında kalan hiçbir bilginin paylaşılmaması esastır. Finansal kuruluşlarda veriyi temin edecek personelden tutun da, veriyi konsolide edip Amerikan Gelir İdaresi ile paylaşacak hükümet yetkililerine kadar gerekli bilgi güvenliği farkındalık eğitimleri verilmelidir.

Verilerin saklanma süreleri de, Amerikan Gelir İdaresinin final FATCA düzenlemelerinde belirttiği sürelerle uygun bir şekilde elektronik ve fiziksel ortamda temin edilmeli ve sonrasında bu veriler için uygun ve güvenilir imha prosedürleri uygulanmalıdır. Bunlarının hepsinin ötesinde, müşteri ile uygun metodlar vasıtasıyla iletişime geçilmeli, müşteri beyanları alınmadan önce, neden bu düzenlemelere gidildiği ve bilgilerin nasıl gizli tutulacağı ile ilgili yeterli düzeyde açıklama kendilerine yapılmalıdır. Müşterilerden alınacak beyanlar ancak doğru bilgilendirme yapılırsa etkin bir şekilde kullanılabilir.

FATCA düzenlemeleri 2010 ile 2014 yılları arasında, finansal kuruluşların veri gizliliği gereksinimleri doğrultusunda evrimleşmiştir. Türkiye'de de IGA imzalanması ve yasalması durumunda gizli verinin paylaşılabilmesi adına gerekli hukuki adımlar hem hükümet hem de bankalar tarafından atılacaktır. Bu düzlemde, bilgi güvenliği prensipleri esas alınarak, paylaşılan bilgilerin gizliliğini korumak için hem bankacılık hem de vergi yasaları gözden geçirilmeli, verilerin yalnızca anlaşma kapsamında kullanıldığının güvencesi ilgili taraflarca taahhüt edilmelidir. Böylece, Türkiye'de çift taraflı raporlama çalışmalarının önü açılmış olacaktır.

Referanslar

Giegold, (2013), "Data Protection and FATCA"
OECD, (2012), "Keeping It Safe"
Covington, (2013), "Data Privacy and Foreign Account Tax Compliance Act"
Tasarraf Mevduatı Sigorta Fonu, (2005) "5411 Bankacılık Kanunu"

Foreign Account Tax Compliance Act (FATCA) Overview

What is FATCA?

FATCA (Foreign Account Tax Compliance Act) arrangements were enforced by the US Department of Treasury in 2010. FATCA obliges financial institutions outside of USA (Foreign Financial Institution) to declare the assets of their clients who are US taxpayers. The purpose of these arrangements is to ensure that the incomes of US individuals are registered and to mitigate tax evasion.

There are 2 methods of reporting to the IRS under FATCA.

Who will be affected by FATCA?

As per FATCA, foreign financial institutions (banks, portfolio management companies, investment companies, etc.) shall determine their clients who are US taxpayers, and then report these individuals to IRS. For purposes of this reporting, the IRS has set out certain distinctive elements (US indicia) both for individual and legal entity clients.

Individuals with one or more of the elements set out by IRS must document that they are not US taxpayers so that they are not included in the reporting. Otherwise, the individuals identified shall be included in the annual reporting.

What is Turkey's progress in terms of FATCA compliance?

There is no intergovernmental agreement signed between Turkey and IRS yet. If an agreement is signed under the Model 1A between Turkey and USA, financial institutions in Turkey shall fulfill the reporting requirements covered by the arrangement to the Revenue Administration.

Conclusion

As of today, many countries have initiated negotiations regarding intergovernmental agreements with the IRS; some of them have concluded these negotiations, thus becoming one of the countries deemed compliant by the IRS. Meanwhile, many foreign financial institutions continue their preliminary assessment and implementation efforts in order to fulfill FATCA requirements.

Compliance efforts need to be concluded as of 1 July 2014 so that the financial institutions in countries that have signed Intergovernmental Agreements are not deemed to be subject to FATCA withholding tax.

As for Turkey in particular, it is known that agreement has been reached with USA on the commencement of negotiations based on Model 1-A, a response is expected from the IRS for continuation of the process and the authorized institutions are expending efforts to ensure that Turkey is among the countries deemed compliant as of 1 July 2014.

The financial institution definition under FATCA

The FATCA arrangement, which will be implemented as of 1 July 2014, concerns not only financial institutions, but also non-financial institutions. The FATCA arrangements provide a quite broad definition for financial institutions. According to the arrangement, the term "Financial Institution" refers to custodians, deposit institutions, investment institutions or certain insurance companies. In addition, a distinction is made among companies not detected as financial institutions, in terms of whether they are active or passive. Companies in active status have no FATCA liabilities including withholding tax, while companies in passive status must declare the name, address and tax id number, etc. Details of US taxpayers among their shareholders with shares exceeding certain ratios (10% or 25%), to financial institutions they work with or institutions authorized to apply withholding tax. In this context, the said arrangements should be made and compliance efforts should be given priority until 1 July, when FATCA will be implemented.

Finance industry is on a countdown for July 1: Are we ready for FATCA?

The most significant resource of countries' public expenditures is tax revenues. In this respect, coping with tax loss and evasion particularly in the collection of these taxes from taxpayers has brought about a challenging process for governments.

The regular information exchange mechanism that USA aims to implement first by amending its own national legislation and subsequently under the intergovernmental agreements (IGA) it has started to conclude with other countries in order to improve tax ethics and tax transparency concepts for the purpose of succeeding in the fight against tax loss and evasion, i.e. FATCA, addresses all foreign financial institutions; therefore, it has quickly become effective in all around the world and Turkey.

But how will this FATCA law affect the finance industry? What are the obligations that still wait to be fulfilled by banks and other financial institutions within this short time until 1 July 2014, which is accepted as the milestone for the new process?

Birth of FATCA

The Foreign Account Tax Compliance Act (FATCA) adopted on 18 March 2010 in the United States of America (USA), which is one of the primary countries that are affected from unreasonable global capital movements, requires Americans who have accounts in other countries to be reported by foreign financial institutions to the USA Internal Revenue Service.

The purpose of this act is to prevent the Americans' international tax evasion activities and avoid the decrease in tax revenues by keeping records of USA citizens' assets and USA-based revenues. While no postponement is expected,

the implementation will begin on 1 July 2014, and financial institutions will have to re-design their necessary system infrastructure and processes. The framework of the agreement to also be concluded by Turkey is definite; under the model agreement to be signed, the information required by the USA will be transferred to the Ministry of Finance by the financial institutions covered by the practice in Turkey. The Ministry of Finance will have to transfer this information to the USA Internal Revenue Service (IRS). In connection with the developments stated above, Turkey is also anticipated to sign a mutual agreement with the US before 1st of July or to be added the list that countries have reached agreements in substance with the US on the terms of IGA model.

Actions that must be taken for FATCA compliance

While the date for FATCA compliance is approaching, there are certain actions which all banks and other financial institutions must urgently take for the practice:

- 1. Registration:** Primarily, the sub-entities which are organized under financial institutions and subject to FATCA must be listed and registered in the Internal Revenue Service (IRS) portal upon the determination of their registration status.
- 2. Current client analysis:** Financial institutions must conduct analysis studies on the basis of US individual criteria in order to identify the USA citizens within their current clients.
- 3. Product analysis:** The product portfolio offered to clients must be analyzed and the products creating positive balance must be evaluated in the scope of FATCA.
- 4. Improvement of new client acceptance procedures:** New client acceptance procedures (individual-legal) must be revised and improved.
- 5. Correspondent bank relations:** The correspondent banks which have relations with financial institutions must be classified as per FATCA, and this must be systematically or manually followed up.
- 6. Reporting:** In case an IGA is signed, reporting will be done by local authorities (Turkish Ministry of Finance); if the reporting schedule does not change, as of March every year, reporting will be conducted on the basis of the total yearend balance of the end of the previous year's December.
- 7. Training:** Under FATCA, units which are directly involved in client acceptance and the personnel of these units must be subjected to certain trainings together with the senior level management of that financial institution.
- 8. System improvements:** Under FATCA, the improvement actions planned both for the database and front end in the financial institution's processes must be completed as soon as possible.

Conclusion

The objective of FATCA is to create a transparent taxation environment and record the revenues derived by individuals. As also mentioned above, tax regulations will ensure international collaboration since "information exchange" will become a fact of life as a result of these regulations.

FATCA is only a beginning for the prevention of tax evasion and a forerunner of new regulations.

It should be highlighted that we still have sufficient time to make process improvement while there are only days left to 1 July 2014, and it will be beneficial to spend this time most efficiently and allocate it to revise information systems; account opening, client information etc. processes and perform necessary trainings and preparations in this matter.

New leverages against tax competition: FATCA, CRS and BEPS

Taxes are the main factors considered by capital owning entrepreneurs while selecting the intact areas they will invest in with their mobility capabilities. This situation lead to a competition among countries, even the states-cantons and regions in countries, to create the most advantageous tax climate and began to create a downwards pressure on tax rates.

Charles M. Tiebout is the first economist who proposed a theory regarding tax competition in 1956. Accounting to Tiebout's theory, it is now the tax authorities' turn to compete, yet the capitalist nations were not late in responding to this theory. In 1998, OECD published its first report to prove how tax competition deteriorates social welfare and to fight against this phenomenon: "The Harmful Tax Competition Report".

The report explains the real reason behind the whole tax competition war under the title "difficulty in voluntary adherence to tax liabilities by taxpayers". OECD maintained its approach with many lists and reports to date, after the initial report published in 1998.

New factions will begin to be involved in the war against tax competition in the near future. Fought in the shade of global crises, this war had never been so threatening. USA will enforce FATCA, OECD will enforce CRS, a system following FATCA, in addition to a list of to-dos called BEPS. It appears that tax competition will soon decrease remarkably and nations which still want to compete will face isolating measures and severe sanctions on the stage of global economy.

FATCA, In March 2010, the IRS enacted an arrangement called FATCA (Foreign Account Tax Compliance Act). The purpose of this arrangement is to ensure registration of incomes of US citizens and mitigation of tax evasion.

CRS, This arrangement is entitled Commons Reporting Standard (CRS) and is similar to FATCA from any aspects. The main difference between FATCA and CRS is that CRS requires reporting to multiple countries, while FATCA obligates reporting only to USA. In addition, FATCA is based on citizenship data of individuals, while CRS is based on residence details of individuals.

BEPS, In mid 2013, OECD published a comprehensive action plan that would ensure intergovernmental cooperation in terms of Base Erosion and Profit Sharing.

FATCA and CRS are steps taken to ensure the countries can follow their own taxpayers and can collect their taxes no matter where the taxpayers go and no matter where they invest their capital. BEPS on the other hand is a comprehensive list of to-dos which directly aims at tax competition.

FATCA, CRS and BEPS have been received with enthusiasm by the leading countries of the world. The same is not true for capital owners. David Ricardo argued that all taxation systems reduced consumption and decreased the efficiency of economy by preventing the accumulation of productive capital. At the main we have reached today, increasing tax collection is the main purpose. The future consequences of damaging capital mobility, which is one of the primary elements of liberal economy, are yet unknown; however, states seem to be determined to implement the aforementioned plans.

Data confidentiality and FATCA

Each individual is obliged to share his personal information with the corporations and institutions for the services he receives and the applications he makes. Policies and methods prepared to ensure client confidentiality must be secured through legal means. Today, financial institutions make significant investments in information security in order to keep client secrets. In today's globalized world and environment with such intense flow of electronic data, it is necessary to also develop a global perspective towards data confidentiality and information security. Each country is responsible for performing its respective duties for sharing confidential data and data confidentiality. Thus, tax evasion could be prevented and interstate double reporting standards could be designed to minimize the inherent risks.

The main purpose of the FATCA (Foreign Accounts Tax Compliance Act) issued by the IRS in 2010 is to ensure registration of the incomes kept abroad by US citizens, thus mitigation of tax evasion. USA's plan is to apply 30% withholding tax to US sourced incomes, in case of failure to comply with FATCA compliance liabilities by foreign financial institutions. The withholding tax liabilities that will be imposed on financial institutions in case of incompliance with FATCA have never been the primary purpose of USA. Therefore, the

IRS and US Department of Treasury have begun to focus on intergovernmental agreement models. Withholding tax liabilities in countries who have concluded these agreements have been abolished under FATCA arrangements. Furthermore, bilateral reporting efforts have also been allowed, depending on the type of IGA.

In recent years, FATCA led to a significant increase in the bilateral reporting agreements, which have made tremendous impact worldwide. Efforts to detect whether individuals or legal entities separately commit tax evasion could contribute to quicker identification of individuals attempting to evade tax, by producing radical solutions thanks to bilateral reporting agreements.

There is no intergovernmental agreement signed yet in Turkey with regard to FATCA. There have been remarkable efforts in this regard recently in particular. In addition to the negotiations carried out among themselves by banks, they are also known to exchange opinions with the government. Turkey's current stance indicates that the intergovernmental agreement will be signed soon.

FATCA arrangements had evolved in accordance with financial institutions' needs for data confidentiality between 2010 and 2014. Both banking and tax laws should be reviewed in order to protect the confidentiality of information shared, based on principles for information security and the relevant parties must provide assurance that the data is used only for purposes of the agreement. This would allow the bilateral reporting efforts in Turkey.

Gümrükte Gündem

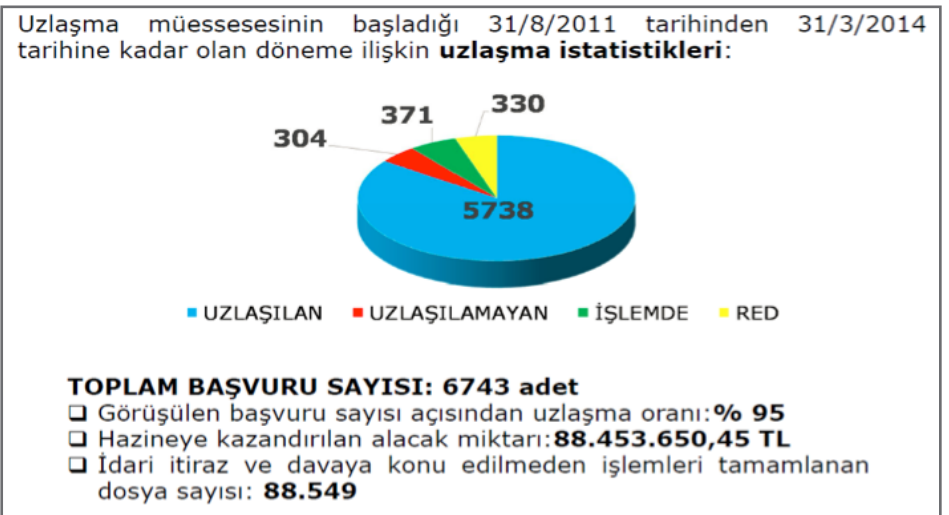
Sercan Bahadır
Yakup Güneş

14 Nisan tarihinde YASED'in organize ettiği ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Sezai Uçarmak'ın başkanlığında Gümrükler Genel Müdürlüğü ile Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğü'nün üst düzey yetkililerinin katıldığı bir gümrük çalıştayını gerçekleştirilmiştir. Katılımcı şirketlerin gümrük uygulamalarında karşılaştıkları sorunlar ile gümrük idaresinde gerçekleştirilen yeni uygulamalar bu çalıştayda gündeme getirilmiştir.

Çalıştayda karşılıklı görüş alış veriş yapılrken öne çıkan temel konu "Royalti Uygulamaları" olmuştur. Yasal dayanağı kalmayan 1 seri numaralı Gümrük Genel Tebliği'nin (Kıymet) yürürlükten kaldırılması ve hasılattan ödenen royalti bedelinin hangi durumlarda ithal eşyasının kıymetine gireceğinin yoruma yer bırakmayacak netlikte ortaya konulması konusunda görüşler bildirilmiştir. Bu kapsamda bir tebliğ çalışmasının olduğu ve kısa sürede bu tebliğin yayınlanacağı bilgisi paylaşılmıştır.

Diğer taraftan, son dönemlerde dikkat çeken Gümrükte Gündem konusu kaynak kullanımını desteleme fonu (KKDF) uygulamalarıdır. Bu konu da gümrük yetkilileri ile paylaşılmıştır. Özellikle ithal edilen eşyada KKDF'nin matrahı konusunda yeterli açıklıkta bir düzenlemenin olmadığı ve bu durumun uygulamada birçok farklı yorumlara neden olduğu belirtilmiştir. Gümrük yetkililerince KKDF matrahının ithalat işlemlerinde yararlanılan kredi tutarı ile sınırlı olduğu; vadeli işlem nedeniyle ne kadar krediden yararlanılmış ise o tutarın matrah olarak esas alınması gerektiği ve özellikle KKDF matrahı için gümrük kıymetinin esas alınmasının uygun olmayacağı vurgulanmıştır.

Ayrıca, Gümrük Uzlaşma Yönetmeliği'ne ilişkin gümrük idaresi tarafından bir sunum paylaşılmıştır. Bu sunuma göre, gümrükte uzlaşma için yapılan başvurunun % 95'i uzlaşarak sonuçlanmıştır.

Öte yandan, gümrükte ciddi bir gündem konusu olan "Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası" (YYS) konusu bu çalıştayda da gündeme gelmiştir. Özellikle gümrük işlemlerinde yeni bir yaklaşım olan YYS uygulamasında ithalata ilişkin beklenti paylaşılmıştır. Gümrük yetkilileri tarafından ithalat işlemlerine ilişkin düzenlemenin tamamlandığı ve yakın zamanda bu düzenlemenin yürürlüğe gireceği belirtilmiştir.

Bu gündem maddelerine ek olarak Nisan ayında öne çıkan mevzuat değişiklikleri aşağıda yer almaktadır:

1. İstisnai kıymete ilişkin sözleşmelerde damga vergisi hakkında genelde yayımlandı.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü tarafından 2014/11 sayılı, serbest dolaşıma giriş beyannameleri ekinde yer alan sözleşme fotokopisi veya onaylı suretine ilişkin vergi dairelerine bildirimde bulunulup bulunulmayacağı ve bu tür belgelerden damga vergisi alınıp alınmayacağı hususunda açıklamalar yapan genelge yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu genelgeye göre, Gümrük Yönetmeliği'nin 53'üncü maddesine istinaden, istisnai kıymete ilişkin sözleşmelerin, düzenlendiği tarih itibarıyla belli parayı ihtiva etmemesi veya eklerinde belli paranın tespitine imkân veren verilerin olmaması veya atıf yapılan başka bir kâğıtta belli paranın bulunmaması halinde söz konusu sözleşmeler damga vergisine tabi olmayacaktır.

Öte yandan, sözleşmenin düzenlendiği tarihte belli parayı ihtiva etmesi veya eklerinde belli paranın tespitine imkân veren verilerin olması veya atıf yapılan başka bir kâğıtta belli paranın bulunması ve söz konusu kâğıtlara ilişkin damga vergisinin ödendiğinin yükümlüsünce tevsik edilememesi halinde, ilgili vergi dairesine bildirimde bulunulması ve vergi dairesince yapılan tarhiyatların ilgili gümrük müdürlüğüne geri bildirimde bulunulması halinde, söz konusu tarhiyat miktarının matrah unsuru olduğu vergiler yönünden ek tahakkuk ve tahsilat işlemlerinin yapılması gerektiği vurgulanmıştır.

2. Dâhilde İşleme Rejimi Kararında Değişiklik Yapılması Hakkında Karar yürürlüğe girdi.

2014/6197 nolu Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren Dâhilde İşleme Rejimi Kararında Değişiklik Yapılması Hakkında Karar 18 Nisan 2014 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu karar ile yapılan değişiklikler genel olarak, uzun zamandır Gümrükte Gündemin ana başlıklarından biri olan yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasını, ihracat taahhüdünün kapatılması, dâhilde işleme tedbirlerine uyulmaması ve süresi dolan dâhilde işleme izin belgesi konularını kapsamaktadır.

Gümrük mevzuatının öngördüğü basitleştirilmiş uygulamalardan ve/veya emniyet ve güvenlik kontrollerine ilişkin kolaylaştırmalardan yararlanmak üzere yetkilendirilen kişiler adına düzenlenen sertifika olan yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası Karar'ın ilgili kısımlarındaki onaylanmış kişi statüsünün yanına eklenerek gerekli düzeltmeler yapılmıştır.

İhracat taahhüdünün kapatılması konusundaki 19'uncu maddeye;

- ▶ Şartlı muafiyet kapsamında, dâhilde işleme izni/izin belgesi kapsamında ihraç edilen asıl işlem görmüş ürünün, izin/belge süresi içerisinde geri getirilmesi durumunda izin/belge süresi içerisinde ticaret politikalarının uygulanması, ithalat için öngörülen dış ticaret işlemlerinin tamamlanması ve ödenmesi gereken vergilerin tahsili kaydıyla Gümrük Kanunu'nun

170 ile 207'inci maddeleri hükmüne göre serbest dolaşıma girebileceği, serbest dolaşıma giren ithal eşyaya tekabül eden ihracatın gerçekleşmesinin aranmayacağı,

- ▶ Dâhilde işleme izni/izin belgesi kapsamında ihraç edilen işlem görmüş ürünün, izin/belge süresi içerisinde geri getirilmesi halinde, ihracat rejimi ve gümrük mevzuatı çerçevesinde ve ihracat nedeniyle yararlanılan hak ve menfaatin teminatının alındığının tevsiki kaydıyla bu ürünün ithalatına ve ihracatına müsaade edileceği, bu durumun ihracat taahhüdünün kapatılmasında değerlendirilmek üzere ilgili gümrük idaresine bildirileceği ve bu çerçevede yapılacak taahhüt kapatma işleminin geri gelen eşyaya ilişkin gümrük beyannamesi dikkate alınmaksızın ilgili dâhilde işleme izninin/izin belgesinin taahhüdüne sayılma koşullarına sahip mevcut gümrük beyannameleri ile tekemmül ettirileceği,
- ▶ Dâhilde işleme izni/izin belgesi kapsamında ihraç edilip izin/belge süresi sona erdikten veya ihracat taahhüdü kapatıldıktan sonra geri getirilen ve izin/belge sahibi firma tarafından yeniden ihraç edilecek işlem görmüş ürünün yeni izin/belge kapsamında aynıyet tespiti ve ihracat kapsamında yararlanılan hak ve menfaatin teminatının alındığının tevsiki kaydıyla ithalatına müsaade edileceği,
- ▶ İhracat taahhüdü kapatılmış ürünün geri getirilmesi ve belge/izin sahibi firma tarafından yeniden ihracatının yapılmasının istenmesi halinde, taahhüt kapatma işleminin yeniden tekemmül ettirilmesini teminen ilgili gümrük idaresine bildirileceği ve yeniden tekemmül ettirilmesi aşamasında taahhüt kapatma işleminin gümrük idaresince geri alınması ve yapılan değerlendirme sonucunda ürünün elde edilmesinde kullanılan eşyanın ithali sırasında alınmayan verginin bu Kararın 22'nci maddesi çerçevesinde geri alındığının ve ihracat nedeniyle yararlanılan hak ve menfaatlerinin iade edildiğinin tevsiki kaydıyla, işlem görmüş ürünün ithalatına müsaade edileceği ve yapılacak taahhüt kapatma işleminin geri gelen eşyaya ilişkin gümrük beyannamesi dikkate alınmaksızın ilgili dâhilde işleme izin belgesinin/izninin ihracat taahhüdüne sayılma koşullarına sahip mevcut gümrük beyannameleri ile tekemmül ettirilip taahhüt kapatma esnasında ilgili dâhilde işleme izni/izin belgesi kapsamında uygulanacak bir müeyyide yoksa taahhüt kapatma işleminin müeyyide uygulanmaksızın tekemmül ettirileceği,
- ▶ İhracat taahhüdü kapatılan dâhilde işleme izin belgelerinin/izinlerinin taahhüt kapatma işlemleri Bakanlığın/Gümrük ve Ticaret Bakanlığının uygun görüşüne istinaden kamu kurum ve kuruluşları ile ihracatçı birlikleri genel sekreterliklerince yapılan maddi hatadan dolayı veya ihraç edilen işlem görmüş ürünün geri getirilmesinden dolayı geri alınabileceği ve taahhüt kapatma işlemi geri alınan belge/izin kapsamında maddi hatanın giderilmesini takiben taahhüt hesabının yeniden kapatılarak ve ayrıca ortaya çıkan yeni durumla sınırlı kalmak kaydıyla yeni işlemlerin de tekemmül ettirilebileceği,

eklemeleri yapılmıştır.

Dâhilde işleme tedbirlerine uyulmaması hakkındaki 22'inci maddeye aşağıdaki eklemeler yapılmıştır:

- ▶ İthal edilen ve süresi içerisinde ihracatı gerçekleştirilmeyen eşya için Gümrük Kanunu'nun 238'inci maddesi kapsamında müeyyide uygulanacağı,

► Dâhilde işleme izni/izin belgesi kapsamında rejimin gerektirdiği işlemlerin izin/belge süresinin bitimini takiben 1 ay içerisinde bitirilmesinin izin/belge kapsamında değerlendirilerek 241/3 kapsamında usulsüzlük cezasının iki katı para cezası, 2 ay içerisinde bitirilmesinin ise 241/4 kapsamında usulsüzlük cezasının dört katı para cezası tahsil edileceği.

Ayrıca geçici olarak eklenen 18. madde ile belge süresi bitmiş ancak ihracat taahhüt hesabı henüz kapatılmamış dâhilde işleme izin belgelerine Gümrük Kanunu'nun 241'inci maddesi çerçevesindeki işlemlerin yapılabilmesini sağlayan 3 ay içerisinde Bakanlığa müracaat edilmesiyle birlikte ek sure verilebileceği ve belge süresinin bitimini takiben 1 ay içerisinde rejimin gerektirdiği işlemlerin bitirilmesi, ihracı veya gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması durumunda bu işlemler belge kapsamında değerlendirileceği; ancak, 241'inci maddenin 3. maddesi kapsamında usulsüzlük iki katı para cezası tahsil edileceği ve belge süresinin bitmesini takiben 2 ay içerisinde işlemlerin yapılmasının yine belge kapsamında değerlendirilerek 241/4. madde kapsamında usulsüzlük cezasının dört katı para cezası tahsil edileceği hüküm altına alınmıştır.

3. Malezya ile Serbest Ticaret Anlaşması (STA) imzalandı.

Türkiye Cumhuriyeti Ekonomi Bakanlığının resmi internet sitesinden duyurduğu STA tarafların iç mevzuatlarına göre gerçekleştirecekleri onay işlemlerinin tamamlanmasının ardından yürürlüğe girecektir.

İmzalanan anlaşma mevcut haliyle mal ticaretiyle bağlantılı konuları kapsamakta olup anlaşmanın yürürlüğe girmesinden 1 yıl sonra hizmet ticaretinin serbestleştirilmesi için müzakerelere başlanması hükme bağlanmıştır.

Yapılan anlaşma ile ülkemizce hassas kabul edilen tekstil-konfeksiyon, demir-çelik, elektrik-elektronik ve otomotiv ürünlerinde, Malezya tarafınca hassas olarak değerlendirilen kimya, tekstil-konfeksiyon, demir-çelik, elektrik-elektronik ve otomotiv ürünlerinde gümrük vergilerinin 3,5 ve 8 yıllık indirim takvimine tabi olması, tarım ürünlerinde ise 8 yılın sonunda tarife satırı bakımından Malezya'ya ihracatın % 94'ünün, ithalatın ise % 47'sinin tercihli pazara girişi sağlanacaktır.

Ayrıca STA'nın yürürlüğe girmesiyle tarife satır sayısı bakımından Malezya'ya ihracatın % 71'i, Malezya'dan ithalatın % 69'u, hâlihazırda ticarete konu olan ürünler bakımından ise ihracatın % 83'ü, ithalatın % 68'i gümrük vergisinden muaf olarak gerçekleştirilecek ve 8 yıllık geçiş döneminin sonunda ticarete konu ürünler bakımından ihracatın % 94'ü, ithalatın ise %75'i gümrük vergisinden muaf olarak gerçekleştirilecek ve en geç 8. yıl sonunda sanayi ürünlerindeki tüm gümrük vergileri karşılıklı olarak sıfırlanacaktır.

4. İthal edilen malların, ithalatçısı tarafından aynen ihracı halinde ithalde ödenen ÖTV'nin iadesi hakkında özelge yayımlandı.

Bilindiği üzere Özel Tüketim Vergisi Kanunu'nun 5/1. Maddesi uyarınca; bu Kanun'a ekli listelerdeki malların yurt dışındaki bir müşteriye teslimi ve teslim konusu malın Türkiye Cumhuriyeti gümrük bölgesinden çıkmış olması kaydıyla ihracat teslimleri

ÖTV'den istisnadır. Aynı Kanun'un 5/2. maddesinden de anlaşıldığı üzere ihrac edilen malların alış faturaları ve benzeri belgeler üzerinde gösterilen ve beyan edilen özel tüketim vergisinin ihracatçıya iade edileceği ve Maliye Bakanlığının ihrac edilen mallara ait verginin iadesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkili olduğu bilinmektedir.

Televizyon ithalatı, ihracatı, toptan ticareti ve satış sonrası servis hizmeti sağlayan bir firmanın talebi üzerine hazırlanan 24 Mart 2014 tarihli 39044742-ÖTV 5 GENEL-612 sayılı Gelir İdaresi Başkanlığına ait özelge ile ÖTV'si ödenmek suretiyle ithal edilerek toptancı firmalara teslim edilen ve bunlar tarafından nihai tüketiciye perakende satışı yapılmadan iade alınan malların kullanılmadan, hasar görmeksizin aynen ithal edildiği gibi ihrac edilmesi ve ihracat Kanun'unun 5/1. maddesinde belirtilen şartlara uygun olarak yapılması durumunda, bu malların ithalinde ödenen ÖTV'nin 1 seri numaralı ÖTV Genel Tebliği'nin 5.1.2 bölümünde yer alan ithalatçısı tarafından ihrac edilen ÖTV konusu mallar için gümrüğe ödenen ÖTV'nin ithalatçıya iade edilebileceği; öte yandan, ÖTV ödenerek ithal edilen malların işlenerek, tadilat yapılarak veya imalat ya da sair sebeplerle kullanılarak ihrac edilmesi halinde, bu mallar için gümrüğe ödenen ÖTV'nin iadesinin söz konusu olmayacağı belirtilmiştir.

Ayrıca, anılan özelgede söz konusu malların ithalinde ödenen ÖTV'nin firma tarafından gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmış olması halinde, defter ve kayıtlarda bu tutar ile ilgili olarak gerekli düzeltmelerin yapılması gerektiği yönünde görüş bildirilmiştir.

5. İthalatta haksız rekabeti önlemek amacıyla ek mali yükümlülükler, tarife kontenjanları ve dampinge karşı önlem konusunda düzenleme yapan Tebliğ ve Karar'lar yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

a. 11 Nisan 2014 tarihli Resmi Gazete ile yayımlanarak aynı gün yürürlüğe giren Ekonomi Bakanlığınca ait İthalatta Korunma Önlemlerine İlişkin 2014/4 No.lu Tebliğ'e göre, İthalatta Korunma Önlemlerini Değerlendirme Kurulunun kararı ile 2917.6.00.00.11 GTİP numarasını haiz eşyanın ithalatında 2 (iki) yıl süreyle ek mali yükümlülük şeklinde korunma önlemi uygulanacaktır.

Tebliğ ile yürürlüğe konan ek mali yükümlülüğün eşyanın gümrük kıymetinin yüzdesi olarak belirleneceği ve gelişmekte olan ülkelere yapılan ithalatlar için söz konusu ek mali yükümlülüğün muafiyet tanınacağı da ayrıca belirtilmiştir.

GTİP	Eşya Tanımı	1. Dönem (Gümrük Kıymeti %)	2. Dönem (Gümrük Kıymeti %)
2917.36.00.00.11	Tereftalik asit	4,00	3,75

b. 8 Nisan 2014 tarihli Resmi Gazete ile 2014/6086 sayılı İthalatta Korunma Önlemleri Hakkında Karar çerçevesinde seyahat çantaları, el çantaları ve benzeri mahfazaların ithalatına ilişkin 2 yıl süreyle 08.04.2014 tarihi itibari ile korunma önlemi olarak ek mali yükümlülük uygulanmasına dair Karar yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

İki dönem için belirlenen ek mali yükümlülük tutarları ve ilgili GTİP numarası aşağıdaki tabloda belirtilmiştir:

GTİP	Eşya Tanımı	Ek Mali Yükümlülük	
		1.Dönem (08.04.2014-07.04.2015)	2.Dönem (08.04.2015-07.04.2016)
42.02*	Seyahat Çantaları, El Çantaları ve Benzeri Mahfazalar	2,40 ABD Doları/Kg - Maksimum 3,50 ABD Doları/Adet	2,30 ABD Doları/Kg - Maksimum 3,25 ABD Doları/Adet

***Hariç tutulan GTİP'ler:**

4202.19.90.30.00, 4202.19.90.50.00, 4202.39.00.20.00, 4202.39.00.30.00, 4202.39.00.40.00, 4202.39.00.50.00, 4202.39.00.60.00, 4202.99.00.30.00, 4202.99.00.40.00, 4202.99.00.50.00, 4202.99.00.60.00.

Öte yandan, söz konusu Karar'a göre Karar'a ekli listede yer alan ülkelerin korunma önleminde muaf tutulması için tarife kontenjanı açılmıştır. Ek mali yükümlülüğünün uygulandığı her bir dönem için, kontenjandan yararlanacak toplam eşya miktarı 5.360.706 adet olarak belirlenmiş; Karar'a ekli listede yer alan her bir ülke veya gümrük bölgesi menşeli eşya için bir dönemde verilecek maksimum tarife kontenjanı ise 1.786.902 adet ile sınırlandırılmıştır. İlgili kontenjandan yararlanmak için Ekonomi Bakanlığınca (İthalat Genel Müdürlüğü) düzenlenecek ithalat lisansının bir örneğinin gümrük beyannamesinin tescilinde ilgili gümrük idaresine sunulması gerekmektedir.

c. Ekonomi Bakanlığınca hazırlanan 2014/1 No.lu İthalatta Kota ve Tarife Kontenjanı İdaresine İlişkin Tebliğ 01.04.2014 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Tebliğ ile 9003.11.00.00.00 ve 9003.19.00.00.00 gümrük tarife istatistik pozisyonlarında yer alan eşyanın ithalatında 04.03.2014 tarihli ve 2014/6032 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan "Gözlük Çerçevesi İthalatında Korunma Önlemi Uygulanmasına İlişkin Karar" çerçevesinde açılan tarife kontenjanının başvuru ve dağıtım ile kullanım usul ve esasları düzenlenmiştir.

2014/6032 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki ile belirlenmiş ülke veya gümrük bölgesi menşeleri kapsamında bulunan eşyalar için tarife kontenjanı miktarı 246.681 olup, her bir ülke veya gümrük bölgesi menşeli eşya adına bir dönemde verilecek tarife kontenjanı, 82.227 adet ile sınırlandırılmıştır.

Tarife kontenjanı, başvuru sırasına göre öncelik kapsamında dağıtılacak olup, bir ithal lisansı için verilebilecek tarife kontenjanı 3.400 adet ile sınırlıdır. Buna ilave olarak, bir ithal lisansı yalnızca bir ülke veya gümrük bölgesi için geçerli olacaktır.

d. 8 Nisan 2014 tarihli Resmi Gazete ile Ekonomi Bakanlığınca İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2014/2 no.lu Tebliğ'in yayımlanmasıyla, sentetik ve suni devamsız liflerden ipliklerin (55.08, 55.09 -5509.52, 5509.61 ve 5509.91 hariç-, 55.10 -5510.20 hariç-, 55.11) ithalatında dampedinge karşı kesin önlem getirildi.

Söz konusu Tebliğ ile İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulunun kararı ve Ekonomi Bakanlığının onayı ile Malezya, Pakistan, Tayland ve Vietnam menşeli ve ilgili Tebliğ'de yer alan tabloda adları belirtilen firmalardan yapılan sentetik ve suni devamsız liflerden ipliklerin ithalatında CIF bedelinin % 6,62 - 26,25 oranlarında dampedinge karşı kesin önlem yürürlüğe girmiştir.

e. 01.04.2014 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Ekonomi Bakanlığınca hazırlanan 2014/11 No.lu İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ ile 2010/11 sayılı Tebliğ uyarınca uygulanmakta olan Kuveyt menşeli ve 2905.31 tarife pozisyonlu Mono Etilen Glikol ithalatında % 6 - 20 oranlarındaki dampeding önlemine son verilmiştir.

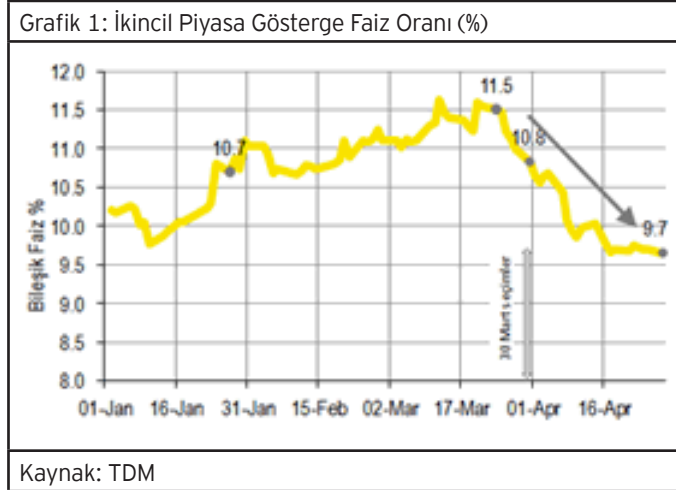

Ekonomi yorumlarımız Nisan ayında Türkiye ve dünyadan derlediğimiz önemli gelişmelerden oluşuyor.

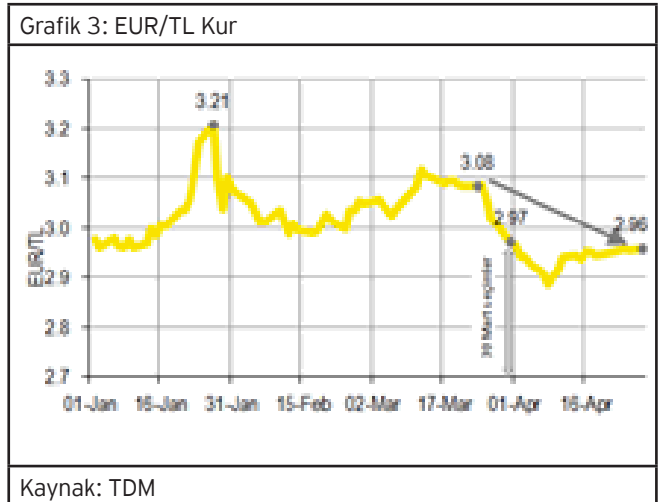
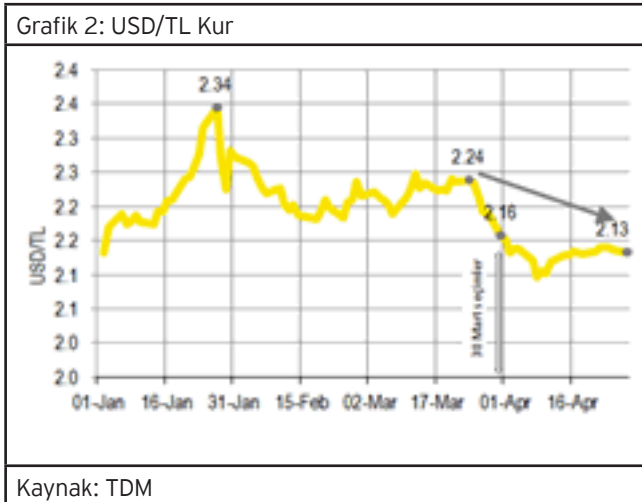
Yerel seçimler sonrası piyasa verileri

Türkiye Nisan ayına girdiğinde yerel seçimler henüz sona ermişti. Seçim öncesi yapılan yoklamalar, AKP'nin % 40-45 aralığında oy almasının piyasalar açısından olumlu senaryo olarak görüleceğine işaret ediyordu. Nitekim belli başlı anket şirketlerinin seçimleri doğruya çok yakın tahmin edebildikleri görüldü.

Anket sonuçlarına itibar eden ekonomi aktörleri ve global olarak gelişen piyasalara başlayan akımın da desteği ile seçimden önce ciddi bir ralli başladı (Grafik 1). Özellikle faiz oranları seçimden önceki hafta 100 baz puana yakın geriledi ve nisan ayı boyunca düşmeye devam ederek tekrar tek haneli seviyelere geldi. Nisan sonu itibarıyla faizler yılın en düşük seviyesinde bulunuyor.

Döviz kurlarında da benzer bir resim gözlemlendi. Seçimlerden önceki hafta başlayan ralli sonucunda TL hızla değer kazandı. Ancak, seçimlerden bugüne kadar olan dönemde TL'nin göreceli olarak yatay seyrettiği görülüyor (Grafik 2 ve 3).

Biz rehavete kapılmak için henüz erken olduğunu düşünüyoruz. Ağustos ayındaki seçimler, bölgesel gerginlikler ve dış dengesizlikle birleşen zayıf büyüme beklentileri dikkatle takip edilmesi gereken unsurlar olarak öne çıkıyor.

2013 yılı GSMH büyümesi % 4,05 olarak gerçekleşti

(Grafik 4). Beklentilerin bir miktar üzerindeki bu performans incelendiğinde özel tüketim harcamaları, inşaat sektörü ve kamu harcamalarının sürükleyici güç olduğu görülüyor. Tarım ve dış talep ise zayıf seyrediyor ve büyüme oranını aşağıya çekiyor. 2014 yılı performansının ise 2013'ten zayıf olacağı konusunda hakim görüş olduğunu görüyoruz. IMF Türkiye için 2014 yılı büyüme tahminini % 2,3'e düşürdü (eski tahmin % 3,5). Dünya bankası da benzer şekilde kendi tahminini % 2,4'e indirdi (eski tahmin % 3,5).

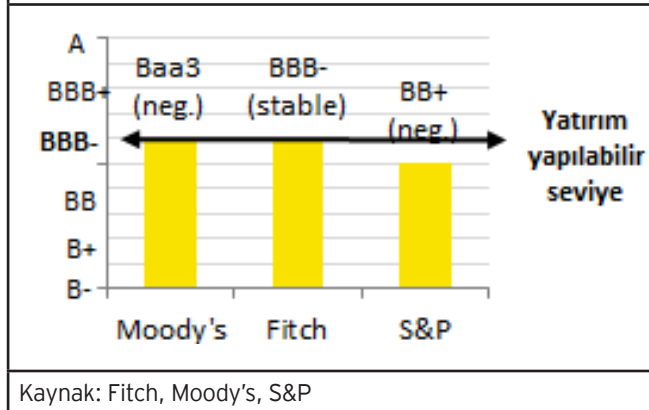
Grafik 4: GSMH değişimi (%)

Kaynak: TDM

Fitch Türkiye'nin BBB- notunu teyit ederken Moody's Türkiye'nin kredi notunu negatif izlemeye aldı. Moody's Türkiye'nin notunu yatırım yapılabilir seviye sınırında tutmaya devam ederken, görünümünü negatife çevirdi.

Grafik 5: Türkiye'nin Rating'leri

Kaynak: Fitch, Moody's, S&P

Türkiye otomobil ve hafif ticari araç pazarı yılın ilk çeyreğinde % 24 daraldı. Otomobil satışları % 22 daralırken hafif ticari araç pazarı % 32 daraldı. Otomotivde kan kaybı sene başından beri devam ediyor. Kur ve faizdeki yükselişler, kredi almanın zorlaşması ve güven endekslerindeki düşüş satışları olumsuz etkiledi.

Özel sektör projeleri için Hazine garantisi getirildi. Hazine Müsteşarlığı, ani sayılabilecek bir kararla 1 milyar lira üzerindeki projelerin borçlarını Devlet garantisi altına aldı. Kararın, "mega projelerin" finansmanını kolaylaştırmak için alındığı açıkça görülüyor. Ekonomik olarak karlı olmadığı için finansman bulamayan dev projelerin Devlet garantisine alınması bize iki seçenek düşündürüyor:

- 1- Projelerin sosyal karlılığının çok yüksek olduğu için devlet garantisini hak ettiği.
- 2- Kaynak maliyeti analizi yapılmadığı ve mali disiplinden taviz verilerek 1990'lara geri dönüldüğü.

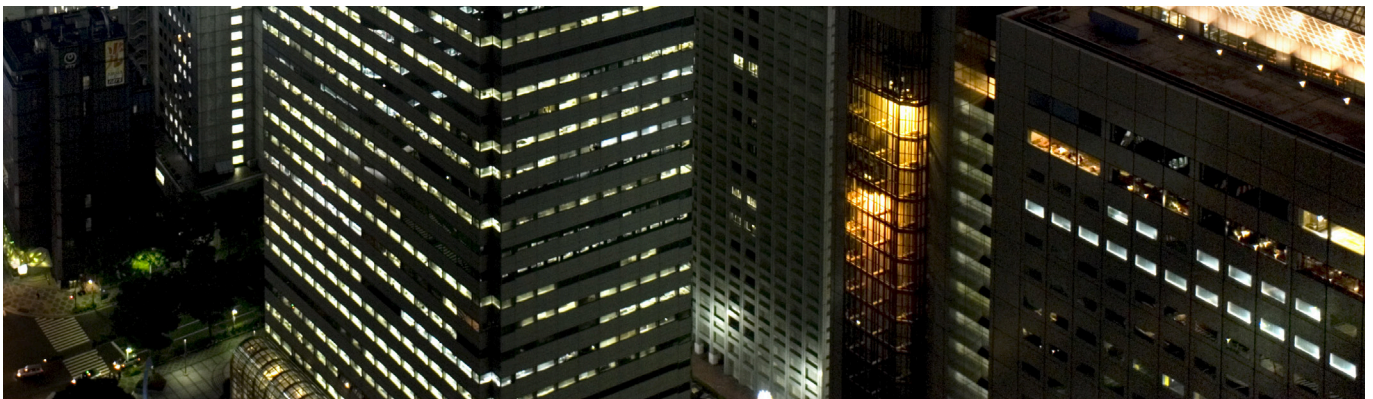
Global gelişmeler

Ukrayna krizinde son gelişmeler: Ukrayna'nın doğu bölgesinde Ukrayna ve Rusya arasında sıcak çatışmalar başladı. Putin, Ukrayna'yı yaşananlardan ötürü uyardı. Öte yandan, ABD Dışişleri Bakanı John Kerry, Moskova'nın Doğu Ukrayna'daki karışıklığı artırdığını söyledi. NATO güçleri ve ABD Baltık denizi ve Litvanya'da konuşlanmaya devam ediyor. Ekonomi tarafında ise, Rusya'ya yönelik uygulamaya konan birçok yaptırımdan sonra, S&P Rusya'nın BBB olan kredi notunu BBB-'ye düşürdü.

Brezilya politika faizini tekrar artırdı: Brezilya Merkez Bankası, politika faizini 25 baz puan artırarak % 11'e çıkardı. Banka böylece bir yıldan kısa bir süre içinde borçlanma maliyetlerini 375 baz puan arttırmış oldu. Türkiye'nin sermaye ithal etme yarışında rakiplerinden olan Brezilya'dan gelen bu adımlar Türkiye'nin yakın dönem faiz politikasında da etkili olabilir.

Avrupa Birliği Maliye Bakanları Yunanistan'a 8,3 milyar euroluk kurtarma yardımı yapılmasında anlaştı. Eurogrup başkanı Jeroen Dijsselbloem Yunan hükümetinin bir başka program olmayacağı konusunda oldukça iyimser olduğunu, ancak bunun için henüz erken olduğunu belirtti. Geçtiğimiz aylardaki yorumlarımızda Yunanistan'ın piyasalardan borçlanabilmeye başladığına da yer vermiştik. Ülkenin yavaş yavaş kriz pençesinden kurtulmaya başladığı görülüyor.

Avrupa Parlamentosu, AB bankacılık birliği konusunda öngörülen reformlara onay verdi. Bu kapsamda Euro Bölgesi'nde zordaki bankaların kurtarılmasında kullanılmak üzere 8 yıl içinde 55 milyar euro büyüklüğünde ortak fon oluşturulması amaçlanıyor. Reform uyarınca, Avrupa Merkez Bankasına, Kasım ayından itibaren Euro Bölgesi'nin büyük bankalarını denetleme yetkisi tanınacak. Bu gelişmenin orta vadede bankacılık sisteminin yapısı üzerinde ciddi etkileri olabilecek yapısal bir değişiklik olduğunu düşünüyoruz.

Sirküler indeks

No	Tarih	Konu
41	28.04.2014	"Katma Değer Vergisi Uygulama Genel Tebliği" 1 Mayıs'ta yürürlüğe giriyor.
40	25.04.2014	Kurumlar vergisi beyannamesinin verilme süresi 29 Nisan'a uzatıldı.
39	22.04.2014	34 Seri No.lu ÖTV Genel Tebliği ile Özel Tüketim Vergisi'ne tevkifat uygulaması getirildi.
38	16.04.2014	Mali İdare, indirimli kurumlar vergisi uygulamasında tereddüt bulunan bazı konulara ilişkin görüşünü açıkladı.
37	11.04.2014	Gümrükteki teminatların çözümü için verilecek dilekçe ile ÖTV iade uygulamasında verilmesi gereken tablo örneği yayımlandı.
36	10.04.2014	Borsa İstanbul'da işlem gören tahvil ve bonolar ile kira sertifikalarının 31 Mart 2014 tarihli borsa rayçileri.
35	08.04.2014	Gelir İdaresi, elektrik üretimi lisans harcı bildirimlerinin verilmesi ve harçların ödenmesine ilişkin açıklamalar yaptı.
34	04.04.2014	İthalat faktoringi işlemlerinde KKDF uygulaması.
33	03.04.2014	Finansman şirketlerine, BSMV'ye tâbi işlemleri nedeniyle dekont düzenleme zorunluluğu getirildi.
32	03.04.2014	Yeni nesil ödeme kaydedici cihaz fişleri ile banka POS harcama belgeleri (slip) birleştiriliyor.
31	01.04.2014	Gelir İdaresi, e-fatura uygulamasında dikkat edilmesi gereken hususları açıkladı.
30	25.03.2014	Gelir vergisi beyannamelerinin verilme süresi 28 Mart 2014 Cuma gününe kadar uzatıldı.
29	19.03.2014	1, 6, 18 ve 25 seri numaralı ÖTV Genel Tebliğ'lerinde değişiklikler yapıldı.
28	14.03.2014	Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Uygulama Yönetmeliği yayımlandı.
27	10.03.2014	Finansal kiralama kapsamında gayrimenkullerin satıp geri kiralınması işlemlerinde istisnadan vazgeçme uygulaması.
26	06.03.2014	2 Ocak 2013 tarihinden önce yurt dışından kullanılan döviz kredilerinin temdit edilmesi durumunda KKDF uygulaması.
25	26.02.2014	OECD, Matrah Aşındırması ve Kar Aktarımı (BEPS) Projesine yönelik zaman planını güncelledi.
24	18.02.2014	İndirimli orana tabi teslimlerle ilgili olarak mahsup yoluyla iadesi gerçekleşmeyen tutarların Ocak ayı KDV beyannamesine dahil edilmesi gerekiyor.
23	18.02.2014	Maliye Bakanlığı, konut kira geliri istisnasında 2013 yılından itibaren uygulanacak değişiklik hakkında açıklamalar yaptı.
22	17.02.2014	TBMM'de kabul edilen 6518 sayılı Kanun'un, engellilere ilişkin ÖTV istisnası uygulamasında değişiklik yapan düzenlemeleri.
21	14.02.2014	TBMM Genel Kurulunda kabul edilen 6518 sayılı Kanun'un, özel iletişim vergisinde değişiklikler içeren hükümleri.
20	13.02.2014	Türkiye-Gambiya Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması Ankara'da imzalandı.
19	12.02.2014	Geçici vergi beyannamesinin verilme süresi 17 Şubat 2014 Pazartesi gününe kadar uzatıldı.
18	12.02.2014	Korumalı işyerlerinde çalışan engellilere ödenen ücretlerin beyannamede indirimine ilişkin yasa TBMM'de kabul edildi.
17	10.02.2014	Ar-Ge faaliyetleri kapsamında ortaya çıkan buluşlara kurumlar vergisi ve KDV istisnası getiren Kanun, TBMM'de kabul edildi.
16	07.02.2014	Gelir İdaresi bankalarca ihraç edilecek bono ve tahvillerin sonradan geri alınması durumunda BSMV uygulamasına ilişkin görüş bildirdi.
15	27.01.2014	2014 yılında uygulanacak yurt dışı gündelik tutarlarını belirleyen Bakanlar Kurulu Kararı yayımlandı.
14	23.01.2014	Banka, sigorta şirketi ve aracı kurumların Vergi Usul Kanunu'ndan doğan bildirim yükümlülükleri.
13	23.01.2014	Borsada rayici olmayan yabancı paraların 31.12.2013 tarihi itibarıyla değerlenmesinde kullanılacak kurlar açıklandı.
12	17.01.2014	2014 yılına ait finansal faaliyet harçlarının 31 Ocak 2014 tarihine kadar ödenmesi gerekiyor.
11	16.01.2014	Menkul kıymetlerden 2014 yılında elde edilen gelirlerin vergilendirilmesi.

Vergi Takvimi

2014 Mayıs ayı mali yükümlülükler takvimi

7 Mayıs 2014 Çarşamba	Nisan 2014 dönemine ilişkin çeklere ait değerli kâğıtlar vergisinin bildirim ve ödenmesi
12 Mayıs 2014 Pazartesi	16-30 Nisan 2014 dönemine ait petrol ve doğalgaz ürünlerine ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
14 Mayıs 2014 Çarşamba	Ocak-Şubat-Mart 2014 dönemine ait 1. üç aylık geçici vergi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi
15 Mayıs 2014 Perşembe	Nisan 2014 dönemine ait kolalı gazoz, alkollü içecekler ve tütün mamullerine ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Nisan 2014 dönemine ait dayanıklı tüketim ve diğer mallara ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Nisan 2014 dönemine ait tescile tabi olmayan motorlu taşıt araçlarına ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Nisan 2014 dönemine ait banka ve sigorta muameleleri vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Nisan 2014 dönemine ait özel iletişim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Nisan 2014 dönemine ait kaynak kullanımı destekleme fonu kesintilerinin bildirim ve ödenmesi
20 Mayıs 2014 Salı	Ocak-Şubat-Mart 2014 dönemine ait 1. üç aylık geçici verginin ödenmesi Nisan 2014 dönemine ait belediyelere ödenecek vergilerin (haberleşme vergisi hariç) beyanı ve ödenmesi Nisan 2014 dönemine ait şans oyunları vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Nisan 2014 dönemine ait yarışma ve çekilişler ile futbol müsabakalarına ait müşterek bahislerle ilgili veraset ve intikal vergisi beyannamesini elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
23 Mayıs 2014 Cuma	Nisan 2014 dönemine ait gelir vergisi stopajının muhtasar beyanname ile elektronik ortamda beyanı Nisan 2014 dönemine ait kurumlar vergisi stopajının muhtasar beyanname ile elektronik ortamda beyanı Nisan 2014 dönemine ait istihkaktan kesinti suretiyle tahsil edilen damga vergisi ile sürekli mükellefiyeti bulunanlar için makbuz karşılığı ödenmesi gereken damga vergisinin elektronik ortamda beyanı Nisan 2014 dönemine ait sosyal güvenlik primlerinin elektronik ortamda beyan edilmesi GVK geçici 61. madde uyarınca hesaplanan yatırım indirimi stopajının beyanı
26 Mayıs 2014 Pazartesi	Nisan 2014 dönemine ait katma değer vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi 1-15 Mayıs 2014 dönemine ait petrol ve doğalgaz ürünlerine ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Nisan 2014 dönemine ait muhtasar beyanname ile beyan edilen gelir vergisi stopajının ödenmesi Nisan 2014 dönemine ait muhtasar beyanname ile beyan edilen kurumlar vergisi stopajının ödenmesi Nisan 2014 dönemine ait istihkaktan kesinti suretiyle tahsil edilen damga vergisi ile sürekli mükellefiyeti bulunanlar için makbuz karşılığı ödenmesi gereken damga vergisinin ödenmesi Nisan 2014 dönemine ait katma değer vergisinin ödenmesi GVK geçici 61. madde uyarınca hesaplanan yatırım indirimi stopajının ödemesi

Gelir Vergisi

Gelir vergisi tarifesi- 2014 (Ücretler)					
Gelir dilimi	Vergi oranı				
11.000 TL'ye kadar	% 15				
27.000 TL'nin 11.000 TL'si için 1.650 TL, fazlası	% 20				
97.000 TL'nin 27.000 TL'si için 4.850 TL, fazlası	% 27				
97.000 TL'den fazlasının 97.000 TL'si için 23.750 TL, fazlası	% 35				
Gelir vergisi tarifesi- 2014 (Diğer gelirler)					
Gelir dilimi	Vergi oranı				
11.000 TL'ye kadar	% 15				
27.000 TL'nin 11.000 TL'si için 1.650 TL, fazlası	% 20				
60.000 TL'nin 27.000 TL'si için 4.850 TL, fazlası	% 27				
60.000 TL'den fazlasının 60.000 TL'si için 13.760 TL, fazlası	% 35				
Gelir vergisinden istisna günlük yemek yardımı (KDV hariç)					
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)				
2012	11,70				
2013	12,00				
2014	12,00				
Engellilik indirimi (2014)					
Engellilik derecesi	Tutarı (TL)				
Birinci derece engelliler için	800				
İkinci derece engelliler için	400				
Üçüncü derece engelliler için	190				
Asgari geçim indirimi (2014)					
Çocuk sayısı/ Eşin durumu	Çocuk yok	1 çocuk	2 çocuk	3 çocuk	4 çocuk
Çalışıyor	80,33 TL	92,37 TL	104,42 TL	112,46 TL	120,49 TL
Çalışmıyor	96,39 TL	108,44 TL	120,49 TL	128,52 TL	136,55 TL
Konut kira geliri istisnası					
Gelirin elde edildiği yıl	Tutar (TL)				
2012	3.000				
2013	3.200				
2014	3.300				
Değer artış kazançlarında istisna (Menkul kıymetler hariç)					
Kazancın sağlandığı yıl	Tutar (TL)				
2012	8.800				
2013	9.400				
2014	9.700				
Arıza kazançlarına ilişkin istisna					
Kazancın sağlandığı yıl	Tutar (TL)				
2012	20.000				
2013	21.000				
2014	21.000				
Gelir vergisinden istisna kıdem tazminatı tavanı					
Uygulandığı dönem	Tutar (TL)				
01.01.2014 - 31.12.2014	3.438,22				

Vergi Usul Kanunu ve 6183 Sayılı Kanun

Gecikme zammı ve gecikme faizi oranları (Aylık)	
Uygulandığı dönem	Oran (%)
21.04.2006 - 18.11.2009	2,50
19.11.2009 - 18.10.2010	1,95
19.10.2010 tarihinden itibaren	1,40
Tecil faizi oranları (Yıllık)	
Uygulandığı dönem	Oran (%)
28.04.2006 - 20.11.2009	24
21.11.2009 - 20.10.2010	19
21.10.2010 tarihinden itibaren	12
Yeniden değerlendirme oranları	
Yıl	Oran (%)
2011	10,26
2012	7,8
2013	3,93
Fatura düzenleme sınırı	
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2012	770
2013	800
2014	800

Amortisman sınırı	
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2012	770
2013	800
2014	800
Reeskont ve avans işlemlerinde iskonto ve faiz oranları	
Reeskont işlemlerinde	% 10,25
Avans işlemlerinde	% 11,75
VUK kapsamındaki reeskont işlemlerinde	% 11,75
Not: Bu oranlar 27.12.2013 tarihinden itibaren yapılan işlemler için geçerlidir.	

Damga Vergisi

Azami damga vergisi (Her bir kağıt için)	
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2012	1.379.775,30
2013	1.487.397,70
2014	1.545.852,40
Damga vergisi oran ve tutarları (2014)	
Damga vergisine tabi kağıtlar	Oran/Tutar
Sözleşmeler	Binde 9,48
Ücretler (Avanslar dahil)	Binde 7,59
Kira sözleşmeleri	Binde 1,89
Bilanço	31,80 TL
Gelir tablosu	15,40 TL
Yıllık gelir vergisi beyannamesi	41,20 TL
Kurumlar vergisi beyannamesi	55,00 TL
Katma değer vergisi ve muhtasar beyannameler	27,20 TL
SGK sigorta prim bildirgesi	20,30 TL

Veraset ve İntikal Vergisi

İstisnalar (2014 yılı)		
Evlatlıklar dahil furuğ ve eşten her birine isabet eden miras hisselerinde	146.306 TL	
Furuğ bulunmaması halinde, eşe isabet eden miras hissesinde	292.791 TL	
İvazsız suretle meydana gelen intikallerde	3.371 TL	
Para ve mal üzerine düzenlenen yarışma ve çekilişlerde kazanılan ikramiyelerde	3.371 TL	
Vergi tarifesi (2014 yılı)		
Matrah dilim tutarları	Vergi Oranı	
	Veraset yoluyla intikal	İvazsız intikal
İlk 190.000 TL için	% 1	% 10
Sonra gelen 440.000 TL için	% 3	% 15
Sonra gelen 970.000 TL için	% 5	% 20
Sonra gelen 1.800.000 TL için	% 7	% 25
Matrahın 3.400.000 TL'yi aşan bölümü için	% 10	% 30

Asgari Ücret ve Sosyal Güvenlik

Asgari ücret ve yasal kesintiler		
Ödemeler / kesintiler	01.01.2014-30.06.2014 (TL)	01.07.2014-31.12.2014 (TL)
Brüt asgari ücret	1.071,00	1.134,00
Sosyal güvenlik primi işçi payı (% 14)	149,94	158,76
İşsizlik sigortası primi işçi payı (% 1)	10,71	11,34
Gelir vergisi matrahı	910,35	963,90
Hesaplanan gelir vergisi (% 15)	136,55	144,59
Asgari geçim indirimi (Bekar) (-)	80,33	80,33
Kesilecek gelir vergisi	56,22	64,26
Damga vergisi (binde 7,59)	8,13	8,61
Kesintiler toplamı	225,00	242,97
Net asgari ücret	846,00	891,03
Yıllık brüt asgari ücret		
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)	
2012	10.962,00	
2013	12.000,60	
2014	13.230,00	
Sosyal güvenlik primine esas aylık kazançların alt ve üst sınırları		
Uygulandığı dönem	Alt sınır (TL)	Üst sınır (TL)
01.01.2014-30.06.2014	1.071,00	6.961,50
01.07.2014-31.12.2014	1.134,00	7.371,00

Income Tax

Income tax tariffs- 2014 (Salaries)					
Income bracket	Tax rate				
Up to TRL 11.000	15 %				
For TRL 27.000; for the first TRL 11.000, TRL 1.650, for above	20 %				
For TRL 97.000; for the first TRL 27.000, TRL 4.850, for above	27 %				
For more than TRL 97.000, for TRL 97.000, TRL 23.750, for above	35 %				
Income tax tariffs- 2014 (Other income)					
Income bracket	Tax rate				
Up to TRL 11.000	15 %				
For TRL 27.000; for the first TRL 11.000, TRL 1.650, for above	20 %				
For TRL 60.000; for the first TRL 27.000, TRL 4.850, for above	27 %				
For more than TRL 60.000, for TRL 60.000, TRL 13.760, for above	35 %				
Daily meal allowance exempt from income tax (VAT excluded)					
Year	Amount (TRL)				
2012	11,70				
2013	12,00				
2014	12,00				
Disability allowance (2014)					
Degree of disablement	Amount (TRL)				
For 1 st degree disabled	800				
For 2 nd degree disabled	400				
For 3 rd degree disabled	190				
Minimum living allowance (2014)					
Number of children /Status of spouse	No children	1 child	2 children	3 children	4 children
Employed	TRL 80,33	TRL 92,37	TRL 104,42	TRL 112,46	TRL 120,49
Unemployed	TRL 96,39	TRL 108,44	TRL 120,49	TRL 128,52	TRL 136,55
Exemption for house rental income					
Year when the income is derived	Amount (TRL)				
2012	3.000				
2013	3.200				
2014	3.300				
Exemption in capital gains (Except securities)					
Year when the gain is derived	Amount (TRL)				
2012	8.800				
2013	9.400				
2014	9.700				
Exemption in incidental income					
Year when the gain is derived	Amount (TRL)				
2012	20.000				
2013	21.000				
2014	21.000				
The upper limit of severance pay exempt from income tax					
Period	Amount (TRL)				
01.01.2014 - 31.12.2014	3.438,22				

Tax Procedures Law (TPL) and Law No. 6183

Delay charge and delay interest rates (Monthly)	
Period	Rate (%)
21.04.2006 - 18.11.2009	2,50
19.11.2009 - 18.10.2010	1,95
Since 19.10.2010	1,40
Deferral interest rates (Annual)	
Period	Rate (%)
28.04.2006 - 20.11.2009	24
21.11.2009 - 20.10.2010	19
Since 21.10.2010	12
Revaluation rates	
Year	Rate (%)
2011	10,26
2012	7,8
2013	3,93
Limit for issuing invoice	
Year	Amount (TRL)
2012	770
2013	800
2014	800

Depreciation limit	
Year	Amount (TRL)
2012	770
2013	800
2014	800
Discount and interest rates to be applied in rediscount and advance transactions	
In rediscount transactions	10,25 %
In advance transactions	11,75 %
In rediscount transactions under TPL	11,75 %
Note: These rates are applicable to the transactions conducted as from 27.12.2013.	

Stamp Duty

Maximum stamp duty (For each paper)	
Year	Amount (TRL)
2012	1.379.775,30
2013	1.487.397,70
2014	1.545.852,40
Stamp duty rates and amounts (2014)	
Papers subject to stamp duty	Rate/Amount
Contracts	9,48 per thousand
Wages (Including advances)	7,59 per thousand
Rental contracts	1,89 per thousand
Balance sheet	TRL 31,80
Income statement	TRL 15,40
Annual income tax return	TRL 41,20
Corporate tax return	TRL 55,00
Value added tax and withholding tax returns	TRL 27,20
Social Security Institution insurance premium declarations	TRL 20,30

Inheritance and Transfer Tax

Exemptions (2014)		
For shares of inheritance corresponding to each descendant including adopted children and the spouse	TRL 146.306	
For share of inheritance corresponding to the spouse if there is no descendant	TRL 292.791	
For transfers conducted without any consideration	TRL 3.371	
For prizes won in competitions and lotteries held for money and property	TRL 3.371	
Tax tariff (2014)		
Tax base bracket amounts	Tax rate	
	Transfer through inheritance	Transfer without any consideration
For the first TRL 190.000	1 %	10 %
For the next TRL 440.000	3 %	15 %
For the next TRL 970.000	5 %	20 %
For the next TRL 1.800.000	7 %	25 %
For the tax base portion exceeding TRL 3.400.000	10 %	30 %

Minimum Wage and Social Security

Minimum wage and withholdings		
Payments / withholdings	01.01.2014-30.06.2014 (TRL)	01.07.2013-31.12.2013 (TRL)
Gross minimum wage	1.071,00	1.134,00
Social security premium employee's contribution (14 %)	149,94	158,76
Unemployment insurance premium employee's contribution (1 %)	10,71	11,34
Income tax base	910,35	963,90
Income tax calculated (15 %)	136,55	144,59
Minimum living allowance (Single) (-)	80,33	80,33
Income tax to be withheld	56,22	64,26
Stamp duty (7,59 per thousand)	8,13	8,61
Total withholdings	225,00	242,97
Net minimum wage	846,00	891,03
Annual gross minimum wage		
Year	Amount (TRL)	
2012	10.962,00	
2013	12.000,60	
2014	13.230,00	
The lower and upper limits of monthly earnings that will be the basis for social security premium		
Period	Lower limit (TRL)	Upper limit (TRL)
01.01.2014-30.06.2014	1.071,00	6.961,50
01.07.2014-31.12.2014	1.134,00	7.371,00

EY Hakkında

EY bağımsız denetim, vergi, kurumsal finansman ve danışmanlık hizmetlerinde bir dünya lideridir. Anlayışımız ve kaliteli hizmetlerimiz dünya ekonomisi ve sermaye piyasalarında güvenin oluşmasına katkıda bulunmaktadır. EY, güçlü yönetim ekibiyle tüm paydaş gruplarına verdiği sözleri yerine getirmekte ve bu şekilde çalışanları, müşterileri ve içinde yer aldığı diğer çevreler için daha iyi bir çalışma hayatı oluşturulmasında önemli bir rol üstlenmektedir.

EY adı küresel organizasyonu temsil eder ve Ernst & Young Global Limited'in her biri ayrı birer tüzel kişiliğe sahip olan, bir veya daha çok, üye firmasını temsil edebilir. Sınırlı sorumlu bir Birleşik Krallık şirketi olan Ernst & Young Global Limited müşteri hizmeti sunmamaktadır. Daha fazla bilgi için lütfen ey.com adresini ziyaret ediniz.

EY'nin sunduğu vergi hizmetleri

İşleriniz gerçek potansiyellerine güçlü temeller üzerinde yapılandırılarak ve sürdürülebilir bir şekilde geliştirilerek ulaşabilir. EY olarak vergi yükümlülüklerinizi sorumlu ve zamanında yerine getirmenizin önemli bir fark ortaya çıkaracağını düşünüyoruz. Bu nedenle 140'tan fazla ülkedeki 32,000 vergi çalışanlarımız nerede olursanız olun ve vergi ihtiyaçlarınız ne olursa olsun kaliteli hizmet anlayışımıza duyduğumuz tereddütsüz bağlılık temelinde sizlere teknik bilgi, iş tecrübesi ve tutarlı metodolojiler sunmaktadır.

© 2014 EY Türkiye.
Tüm Hakları Saklıdır.

ey.com/tr
vergidegundem.com
facebook.com/ErnstYoungTürkiye
twitter.com/EY_Türkiye